

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 21. OKTOBRA 1976

ŠTEVILKA: 42. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarnja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

PRODUKTIVNOST DELA V ŽELEZARNI

Zlasti v zadnjem času predstavlja produktivnost osrednje področje gospodarskih razprav in prizadevanj za njeno stalno in uravnoteženo rast. Razprave na posvetovanjih in prizadevanja v organizacijah združenega dela in drugih organizacijah, istočasno pa še vedno zastajanje v rasti produktivnosti, pričajo, da gre po eni strani za težaven in kompleksen problem gospodarjenja, po drugi strani pa za izredno pomemben pokazatelj uspešnosti gospodarjenja.

Prav tako kot v celotnem gospodarstvu predstavlja zastajanje v rasti produktivnosti najbolj zgoščeni problem gospodarjenja tudi v naši železarni. Zato je nujno potrebno, da sploh

pe izvedemo in neprestano kontroliramo gibanje produktivnosti.

Produktivnost dela pa je vse preveč kompleksen problem, da bi ga lahko prikazali v enem samem, kratkem in poljudno napisanem članku. Zato je namen pisca prispevka skromen: opredeliti pojem produktivnosti dela, prikazati nekaj njenih pokazateljev in prikazati njeno gibanje v železarni Jesenice. S tem pisec želi podati osnovne opredelitve, ki bodo olajšale kasnejšo razpravo o vzrokih gibanja produktivnosti v Železarni ter omogočile smotno ukrepanje za njeno rast. Kot bi rekel zdravnik, izmerili bomo le temperaturo, utrip in podobno, ne bomo pa zaenkrat postavljali diagnoze niti ne predpisali zdravljenja, podali prognoze in kontrolirali zdravljenja. Sedaj zastavljeni okvir prispevka naj

(Nadaljevanje na 6. strani)

JESENIŠKI ŽELEZARJI – NOVATORJI BODO RAZSTAVLJALI NA REKI

Inovatorji v jeseniški železarni so letos uvedli v proizvodnjo že 60 uspešnih in koristnih tehnoloških in tehničnih inovacij, s čimer so prispevali pomemben delež k povečanju produktivnosti dela, kvaliteti proizvodov in zmanjšanju proizvodnih stroškov.

V prvih devetih mesecih letošnjega leta so komisije za inventivno dejavnost v TOZD pozitivno ocenile že 55 uspešnih in koristnih inovacij, avtorjem pa so za ustvarjeni dohodek v višini 18.799.761 din priznalo 55 spodbudnih odškodnin, rent, akontacij in nagrad v skupni višini 420.928 din.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Sodelavec pri čiščenju površinskih napak v adjustaži valjarne bluming

VARILCI POTRDLI VISOKO KVALITETO TUDI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Desetega jubilejnega tekmovanja kovinskih delavcev Jugoslavije od 14. do 17. oktobra v Novem Sadu se je udeležila tudi reprezentanca varilcev SR Slovenije. V ekipi SR Slovenije so nastopili tudi najboljši uvrščeni varilci iz naše železarne na slovenskem prvenstvu v Lendavi.

Pod pokroviteljstvom tov. Tita, industrije strojev in motorjev Pobe da Novi Sad in Iskre – avtomatike iz Ljubljane, je tekmovalo okrog 1000 kovinskih delavcev v čast 30-letnice ljudske tehnike Jugoslavije, 35-letnice vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije, 120-letnice rojstva Nikole Tesle in dneva osvoboditve Novega Sada.

V hudi konkurenci okrog 300 varilcev so varilci železarne Jesenice dosegli boljši uspeh kot lansko leto v Skopju. Največji uspeh je dosegel naš sodelavec iz strojnega vzdrževanja – inštalacije Franc PETERNEL v plamenskem varjenju. V praktičnem delu je dosegel prvo mesto, končno pa peto mesto. V ekipnem tekmovanju pa sta Franc Peternel in Dušan Škrjanc dosegla drugo mesto, kar je do sedaj največji uspeh. Za doseženo drugo mesto sta dobila lep prehodni pokal.

Uvrstitve naših varilcev v posameznih načinih varjenja:

PLAMENSKO VARJENJE: 5. Franc Peternel, 12. Dušan Škrjanc; 2. mesto ekipa Železarne Jesenice – Peternel, Škrjanc.

ELEKTROOBLOČNO VARJENJE: 15. Jernej Markež, 16. Angel Znidaršič. Ekipno pa je bila naša železarna (Markež, Znidaršič) peta.

VARJENJE MAG v zaščiti plina CO₂: 21. Jernej Markež.

TIG VARJENJE: 21. Edvard Tišov.

Tekmovanja na vseh nivojih se vršijo za čimvečjo afirmacijo poklica varilca in za doseg čimvečje kvalitete varjenih konstrukcij. Varilci železarne Jesenice so dokazali, da zavzemajo mesta v vrhu jugoslovanskega varilstva.

Z GRADBIŠČA HLADNE VALJARNE

Vzporedno z zaključevanjem montaže in testiranja proizvodnih linij hladne valjarne Bela se vzdrževalni oddelki vključujejo v vzdrževanje le-teh. Trenutno to vzdrževanje obsega kontrolne preglede linij po programu ter popravilo naprav, ki so se poškodovale med testiranjem. Pri teh popravilih veliko pomagajo tudi sodelavci centralnih delavnic TOZD VET.

Še vedno pa je najvažnejše sodelovanje vzdrževalcev pri testiranju. Na elektro področju predstavlja to skupno delo s strokovnjaki General Electrica pri kontroli enosmernih pogonov ter kontroli izmeničnih pogonov, ki jo vzdrževanje izvaja skupaj z operativno grupo izgradnje. Strojna grupa izvaja dela po nalogih operativne grupe, in sicer s področja mazanja naprav (pranje in polnjenje reductorjev in hidravličnih sistemov), polnjenje centralnih mazalnih sistemov, kontrole in centriranja pogonov, popravila poškodovane opreme in čiščenja naprav.

V jesenskem času se je usposabljanje vzdrževalcev nadaljevalo bolj ali manj uspešno. Za vse novosprejele delavce se začnejo osnovni uvajalni tečaj, za ostale pa se začnejo tečaji iz specifične strojne opreme, dokumentacije in hidravlike. Ob tem pa poteka usposabljanje elektro-vzdrževalcev z manjšimi prekinitvami preko vsega leta. Prihodnji teden gre na prakso v železarno Huta Lenin v Krakovu zadnja skupina vzdrževalcev. S tem bo usposabljanje vzdrževalcev v tujini zaključeno.

Urejeno skladišče in zadostna količina rezervnih delov sta nujna pogoja za tekoče vzdrževanje obrata. Medtem ko je ureditev skladišča v teku, pa nam dobavitelj že pošilja naročene rezervne dele. Samo Production Machinery je doslej poslal 110 zabojev v vrednosti okrog 1.100.000 ameriških dolarjev. Vzdrževalna grupa kontrolira dobavo rezervnih delov ter istočasno s sodelavci SEOP izdeluje tudi že katalog rezervnih delov. Pričakujemo, da bo delo novega skladišča na Beli hitreje steklo.

Urejanje delavnice vzdrževanja se nadaljuje z izdelavo posebnih orodij in priprav, ki so potrebne za vzdrževanje. Število in izvedba priprav se določajo na podlagi znanja, pridobljenega na praksah vzdrževalcev na Poljskem in v ZDA. V končni fazi izdelave so prostori za vodje elektro in strojne izmene s tehnički specialisti, tako imenovani »kiosk«. Nad razdelilno postajo RP HV Bela so bili dogrjeni prostori za tehnologe proizvodnje, izmenske vodje proizvodnje in vzdrževanja ter strokovno grupo vzdrževalnega oddelka. Pričakujemo, da bomo na ta način dosegli boljše izmenjavo informacij in sodelovanje med proizvodnjo in vzdrževanjem.

Velik delež za nemoten potek montaže proizvodnih linij imajo sodelavci RTA, ki uspešno sodelujejo pri testiranju regulacije zgorevanja na zvonastih pečeh, lužilni liniji za silicijeva jekla, lužilni liniji za nerjavna jekla, žarilni liniji za silicijeva jekla, regeneraciji in nevtralizaciji. Pomemben je tudi njihov delež pri urejanju telefonskih in interfonskih povezav.

Za bodoče sodelovanje proizvodnih in vzdrževalnih delavcev je sedanje obdobje izgradnje izredno važno. S pravičnim odnosom do dela in medsebojnim sodelovanjem skušamo doseči zaupanje, ki je osnovni pogoj za dobre odnose med vzdrževalnimi in proizvodnimi delavci.

DELAJO IN ŽIVIJO MED NAMI

Gradnja hladne valjarne Bela se je pričela januarja 1974. leta. Težko je na kratko opisati vsa dela in vse objekte, ki so zgrajeni in ki so v zaključni fazi. Prav tako pa je težko tudi podrobneje posegati na vsa obsežna območja novih naprav, ki že stojijo, pa tudi tistih, ki so v zaključni fazi montaže. Vendar pa to tudi ni naš današnji namen, saj ne mine teden, ko je objavljena slika in pa tudi članek o poteku, oziroma o zaključku del in poskusnem obratovanju hladne valjarne Bela. Danes želimo predstaviti ameriške strokovnjake, ki so sodelovali, oziroma, ki sodelujejo pri testiranju naprav in pri poskusnem obratovanju le-teh.

Samo testiranje naprav se je začelo že v marcu letošnjega leta, in sicer je bil najpomembnejši del testiranja elektrotestiranje, kjer je bilo potrebno preskusiti pod napetostjo vse usmerniške naprave, vsa vezja paralelno, s tem pa je potekalo tudi testiranje mehanskih delov. Po preskusu delovanja in vrtenja vseh elektro in mehanskih naprav pa je steklo tudi tehnološko testiranje, kjer se predstavljajo Production

Machinery, Waterbury Farrel, Armco, Ruthner, General Electric, oziroma predstavniki dobaviteljev, trudijo naravnati naprave, da bi čimprej dosegli po pogodbi določene količine in kvalitete hladno oblikovanih trakov.

Pri montaži in testiranju sodelujejo strokovnjaki večjih ameriških firm. Nekatere med njimi smo vpra-

(Nadaljevanje na 7. strani)

PROIZVODNJA SLOVENSKE ŽELEZARN V SEPTEMBRU IN DEVETIH MESECIH

V poslovniki o postopku načrtovanja v SOZD Slovenske železarne piše, da je treba na osnovi analize devetmesečnega poslovanja in realizacije gospodarskega načrta v tekočem letu pripraviti do 31. oktobra predlog nalog in ciljev ter skupnih izhodišč za pripravo gospodarskega načrta za prihodnje leto. Skupna izhodišča in naloge za prihodnje leto so pripravljene. Cilji so odredeni že v temeljih srednjeročnega načrta proizvodnje in razvoja za obdobje 1976–1980. Rezultati devetmesečnega dela pa so orientacija za pripravo izhodišč pri oblikovanju nalog in realizacije ciljev, ki smo jih odredili in potrdili s podpisom samoupravnega sporazuma o temeljih srednjeročnega načrta proizvodnje ter razvoja v Slovenskih železarnah.

V mesecu septembru doseženi rezultati proizvodnje in poslovanja so delno boljši, ponekod pa slabši kot v avgustu, ne kažejo pa še nobenih znakov splošnega izboljšanja in preobrata. Proizvodnja surovega železa je zaradi večje okvare na elektrodukcijski peči v železarni Store, kjer so dosegli 66 % mesečnega plana, kljub dobremu delu plavžev na Jesenicah, zaostala za mesečnim načrtom za pet odstotkov. Po devetih mesecih znaša izvršitev plana 102 % in bo tudi letno načrtovana količina dosežena, če bo za letos načrtovano popravilo plavža na Jesenicah preloženo v prihodnje leto.

Proizvodnja jekla je bila samo okoli 400 ton pod mesečnim planom in po aprilski proizvodnji zopet približno na višini 100 % izvrševanja načrta. V železarni Jesenice so dosegli 102 % mesečnega načrta proizvodnje jekla. V železarni Store, kjer so se zelo približali svojemu rekord-

nemu dosežku, znaša izvršitev celo 130 %. V železarni Ravne je žal še vedno mirovala ena 40-tonska električna peč, ker zmanjšane potrebe in možnosti prodaje ne dopuščajo polnega koriščenja razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti naprav.

Po devetih mesecih je letošnja proizvodnja jekla odstotek nižja, kot je bila lani, in zaostanek za devet-

(Nadaljevanje na 2. strani)

SANACIJA TRETJE GLOBINSKE PEČI

V daljšem popravilu, oziroma sanaciji je že od drugega oktobra tretja potisna peč v valjarni bluming Bela, predvidoma pa bo trajala do 22. novembra in računajo, da bo ponovno začela normalno obratovati za dan republike. Peč je z vmesnimi popravili obratovala deset let in so bili njeni temelji izredno slabi, tako da je bila njena večja sanacija neizogibna. Globinsko peč so ustavili, 2. oktobra in po ohladitvi je čez dva dni že začela z

rušenjem vseh temeljev, v kolikor se niso že sami podrli, pogodbeni grupa, sestavljena iz delavcev valjarne. Le-ta je do 9. oktobra opravila svoja dela, ali tri dni pred rokom, ki je bil predviden. Poleg že omenjenih pogodbenih grup pri sanaciji sodelujejo še SGP Sava, Hidromontaža Mari-bor in Vatrostalna TOZD Jesenice ter Vetrostalna TOZD Beograd s svojim inženiringom.

Za ublažitev vpliva sanacije tretje globinske peči na proizvodnjo, je trenutno v obratovanju Roustova potisna peč.

Vsa dela na sanaciji doslej potekajo po predvidenem načrtu.

V ŽELEZARNI 91 % VPISNIKOV POSOJILA ZA CESTE

Po podatkih z dne 15. oktobra, je v minulem tednu v Železarni nanovo vpisalo posojilo za ceste 30 delavcev, v skupnem znesku 33.300 dinarjev. Tako je doslej vpisalo posojilo 5.690 delavcev, ali 90,8 % v odnosu na stalež z dne 31. maja, v skupnem znesku 9 milijonov 310.600 dinarjev, kar predstavlja 70,1 % petdesetodstotnega aprilskega osebnega dohodka vseh zaposlenih.

V TOZD Talilnice je doslej vpisalo posojilo 935 delavcev ali 88,5 % v odnosu na zaposlene, skupni znesek 1.524.100 din, kar predstavlja 69,2 % polovičnega aprilskega osebnega dohodka. V TOZD Valjarne je vpisalo posojilo 827 delavcev ali 89,2 % v odnosu na zaposlene, znesek 1.285.100 din, ali 65,9 % 50 % aprilskega osebnega dohodka. V TOZD Hladna predelava so do omenjenega dne imeli 870 vpisnikov, ali 85,6 % v odnosu na stalež, ki so vpisali 1.506.300 din, ali 69,8 % polovičnega aprilskega osebnega dohodka. V TOZD Vzdrževanje, energija in transport je vpisalo posojilo 1.714 delavcev, ali 91,3 % staleža, skupni znesek 2.707.400 din, kar predstavlja 63 % polovičnega aprilskega osebnega dohodka. V delovni skupnosti Skupne službe je zabeležilo 1.244 vpisnikov, ali 97,8 % v odnosu na stalež z dne 31. maja, ko so skupaj vpisali 2.287.700 din, ali 79,6 % doseženih polovičnih osebnih dohodkov v mesecu aprilu.

Natanko deset dni nas še loči od sklenitve te izredno pomembne družbene akcije Slovencev, s čimer naj bi pospešili izgradnjo in modernizacijo cest. Pričakujemo, da so bo tudi v Železarni število vpisnikov še povečalo, pa čeprav z najnižjimi možnimi zneski.

PROIZVODNJA SLOVENSkih ŽELEZARN V SEPTEMBRU IN DEVETIH MESECIH

(Nadaljevanje s 1. strani)

mesečnim načrtom znaša štiri odstotke.

Blagovna proizvodnja je bila pretekli mesec zopet nižja kot v avgustu in znaša izvršitev v železarnah 89 %. Mesečni načrt smo izvršili samo v železarni Štore.

Precej boljše je bila izvršitev načrta blagovne proizvodnje pri predelovalcih, ki so izvršili mesečni plan s 101 %, predvsem po zaslugi 122 % izvršitve v Verigi Lesce. Najenakomernije teče proizvodnja v Plamenu Kropa, kjer so dosegli 104 % mesečnega načrta.

Po devetih mesecih je blagovna proizvodnja v železarnah štiri odstotke nižja od lanskoletne in zaostanek za zbirnim načrtom znaša pet odstotkov. Pri predelovalcih žice je letošnja proizvodnja dva odstotka nižja od lanske in znaša zaostanek za načrtom devet odstotkov. Skupna izvršitev blagovne proizvodnje je po tretjem četrtletju 94 odstotkov, kar je štiri odstotke manj, kot je znašala v enakem obdobju lani.

Pri izvozu je bil skupen rezultat tudi v septembru zelo ugoden, predvsem zaradi visokega izvoza v železarni Jesenice in ugodnega rezultata tudi pri vseh predelovalcih. Količinsko je ob koncu devetega meseca izvoz višji, kot je predvideval načrt, vrednostno pa odstotek nižji. Zanimiv je podatek, da je vrednost izvoza po devetih mesecih letos za 25 % večja, kot je bila v enakem obdobju lani, količinsko pa 42 %.

Tudi eksterna realizacija je bila vzporedno z nižjo blagovno proizvodnjo seveda nižja, kot je bila dosežena v avgustu. Mesečni načrt je bil v poprečju dosežen 94 %. Vrednost letošnje realizacije je tri odstotke nižja, kot je bila ob koncu devetega meseca lani, kar najbolj zgovorno priča o letošnjem stanju pred zadnjim četrtletjem. Zaostanek za načrtovano vrednostjo znaša deset odstotkov. Od vseh proizvodnih delovnih organizacij v SOZD SŽ izvršuje in presega načrt predvidene eksterne realizacije samo Plamen Kropa.

Pri analizi realizacije medsebojnih dobav lahko ugotovimo, da so doseženi ugodni rezultati, čeprav so močje poedina naročila še v zaostanku. Od specifičnih količin je železarna Jesenice že dobila 83 odstotkov, železarna Ravne 93 odstotkov in železarna Štore 98 odstotkov. Slabše je to, da imajo od letno načrtovanih količin po zahtevah zainteresiranih delovnih organov doslej specifičirano: na Jesenicah 74 %, v železarni Ravne 88 % in v železarni Štore okoli devet odstotkov predvidenih količin.

V SOZD SŽ je letos tri odstotke več zaposlenih, kot znaša poprečje iz preteklega leta, vendar odstotek manj, kot je bilo predvideno. V vseh delovnih organizacijah, razen v Plamenu, kjer se stanje ni spremenilo, je letos več zaposlenih kot lani. Številčno največji premik je dosežen v železarni Štore.

Ob večjem številu zaposlenih, nižji proizvodnji in nižji eksterne realizaciji kot leta 1975 je razumljivo, da je letos po vseh kriterijih proizvodnja nižja od dosežene v preteklem letu.

Razen podatkov, katere redno spremljamo, moramo po devetmesečnem poslovanju analizirati tudi druge naloge, ki imajo bistven vpliv na izvrševanje letnega gospodarskega načrta in predvsem na realizacijo srednjeročnega plana razvoja.

Ob polletju je bila izvršitev letnega načrta vrednosti investicij v železarnah 32,1 %, pri predelovalcih pa 46,8 %. Če upoštevamo, da so v teku nekatere investicije, ki so bile začete že pred letom 1976, ali je bilo financiranje že v začetku letošnjega leta zagotovljeno, kot so od pomembnih: hladna valjarna in rekonstrukcija valjarne žice v železarni Jesenice ter tovarna traktorjev v železarni Štore, potem lahko ugotovimo, da je realizacija investicij slaba. Ocene za izvršitev ob koncu leta so precej optimistične, vendar realno ne moremo pričakovati, da bomo realizirali več kot okoli 75 % predvidene vrednosti. Ocena, da stanje ni ugodno, izhaja predvsem iz tega, da do desetega meseca ni še nobenega, za proizvodnjo pomembnejšega projekta iz srednjeročnega načrta rešeno vprašanje financiranja. Trenutno sta samo dva investicijska programa v postopku zahteva za kredit pri Ljubljanski banki. Slabi poslovni rezultati v letošnjem letu bodo dali tudi daleč nižjo akumulacijo od predvidevanj in manjšo možnost udeležbe s sredstvi pri uresničevanju predvidenih investicij.

Kasnitev investicijskih del, neresena vprašanja financiranja, ob manjši akumulaciji, nepripravljenosti investicijske dokumentacije, težave, katere se predvidevajo za pravočasno zagotovitev potrebnih deviznih sredstev za realizacijo načrta investicij, so ključni problemi, ki že imajo in bodo imeli za posledico ča-

sovno kasnitev načrtovanih investicij. Časovna realizacija investicij je prvi pogoj za možnost realizacije proizvodnje, načrtovane za posamezna leta v srednjeročnem razvojnem obdobju.

Naloge, ki nas čakajo v pripravi gospodarskega načrta za prihodnje leto, so torej težke in zahtevajo vso pozornost in resnost za pravilno oceno položaja ter možnosti. Cilje, katere moramo doseči v teku realizacije razvojnega programa, smo si odredili sami. Na delu je vrsta dejavnikov, na katere neposredni proizvajalec nima nobenega vpliva in se jim tudi ne more postaviti s svojo delovno prizadevnostjo po robu. Ob največjem trudu za varčevanje imamo neizkoriščene proizvodne kapacitete. Bridko je to, ko vemo, da bi lahko dali domačemu trgu tudi del

tistih proizvodov, ki so jih že in jih bodo verjetno še drugi uvozili.

Obeti po analizi stanja pred zadnjim kvartalom niso rožnati. V železarnstvu so se vedno ponavljala obdobja slabih in dobrih časov, pod zelo različnimi vplivi. Za mednarodno tržišče jekla obdobje recesije še ni mimo in če ne drugje, to stanje občutimo predvsem pri izvozu. Pri nas se stanje ureja in čeprav rahlo, pa vendar se izboljšuje. Samo od sebe se ne bo nič uredilo in če je za sedanje obdobje slabih časov kriva vrsta vplivov, proti katerim sami komaj lahko kaj ukrenemo, imamo v rokah drugi del možnosti, ki lahko omili in tudi v mnogočem popravi stanje, kar bo v prihodnje samo pozitivni doprinos k našemu poslovanju.

Milan Marolt

KAJ MORAMO IMETI PRED PRIČETKOM NOVOGRADNJE

Za pričetek in izvedbo posameznih investicijskih del, oziroma za pričetek gradnje je potrebno veliko pogojev, ki morajo biti dokumentirani. Da bi bila pot pri teh pripravljanih delih dovolj jasno nakazana in opisana, je sektor za ekonomiko in organizacijo v sodelovanju s sektorjem novogradenj pripravil osnutek navodila za delo ob pridobivanju potrebnih sklepov, dovoljenj in dokumentacije pred pričetkom novogradenj.

Navodilo je usklajeno z določbami zakona o investicijski dokumentaciji, ki je prišel veljati 17. septembra letos. V njem je povedano, da investicijska dokumentacija obsega pripravljala dela za investicijo in investicijski program. Investicijski program je tista dokumentacija, na podlagi katere se sprejme odločitev o investiciji. Podlaga za izdelavo investicijskega programa pa je sprejeti plan – program razvoja.

Za izdelavo investicijske dokumentacije je potreben ustrezen sklep delavskega sveta TOZD, kadar se financira iz združenih sredstev, pa še sklep delavskega sveta OZD. Po sprejetem sklepu se imenuje delovna grupa, ki skrbi za izvedbo pripravljanih del za novo investicijo, ki so:

- raziskava tržišča, ekonomske analize in študije,
- tehnološke raziskave in študije,
- idejne gradbene rešitve in prehodne gradbene študije,
- geološke, geomehanske, ekološke in druge raziskave,
- prikaz lokacije investicije,
- izdelava okvirnega načrta financiranja.

Dolžnost sektorja novogradenj železarneske Jesenice pri tem je, da usklajuje splošne dispozicije, lokacije, energetiko in transportne rešitve projekta.

Na podlagi opravljenih pripravljanih del za investicijo odloči delavski svet TOZD (oziroma OZD), ali se izdela investicijski program. Če je sklep pozitiven, imenuje pristojni poslovodni organ delovno grupo za izdelavo investicijskega programa, ki vsebuje:

- opis investicije,
- analizo pogojev in ekonomskih učinkov,
- podatke o vključitvi v energetsko, prometno in vodno gospodarsko osnovo, v surovinsko bazo, domačo reprodukcijo ter v druge osnove,
- način financiranja,
- vrednost predhodnih naložb in potrebnih obratnih sredstev,
- značilnosti in vrednosti objektov, opreme, naprav, napeljav,
- opis temeljne tehnološke proizvodnje,
- opis in analizo okolja,
- smernice za izdelavo lokacijske dokumentacije,
- vrednost naložb
- opis socialnih vidikov investicije,
- vlaganja in ukrepe za varstvo pri delu,
- ocena pomena in investicije z obrambnega vidika,
- izdelava organizacijskega modela,
- trajanja izvajanja investicije in začetek izkoriščanja.

Investicijski program oceni posebna komisija, sestavljena iz strokovnjakov, ki niso sodelovali pri izdelavi programa. Na podlagi te ocene in obveznega mnenja gospodarske zbornice Slovenije se železarnski svet TOZD (OZD) odloči o investicijskem programu.

Pristojni poslovodni organ pripravi nato predlog za začetek investicije delavskemu svetu TOZD (in OZD).

Vsem aktom v zvezi s pripravljanimi deli, investicijskim programom in strokovno oceno morajo biti priložene izjave organizacije in navedena imena strokovnih delavcev, ki nosijo odgovornost za podatke, stališča, predloge in mnenja. Priloženo mora biti tudi zapisnik o glasovanju samoupravnega organa.

Po sprejetju sklepa samoupravnega organa o pričetku investicijskih del imenuje pristojni poslovodni

organ strokovno grupo in vodja projekta katerih naloge so:

- pridobitev tehnične dokumentacije in ustreznih dovoljenj,
- izvedba investicije,
- priprava projekta za eksploatacijo,
- predaja objekta in naprav koristniku.

V nadaljevanju tega navodila je predpisana koordinacija pri pridobivanju dovoljenj in tehnične dokumentacije. Pri tem je treba sodelovati z oddelkom za projektiranje tehnologije in investicijske opreme (OPTIO) železarneske Jesenice. Sektor novogradenj potrdi, da je predlog usklajen z razvojnim programom Železarneske in nato pridobi vso potrebno dokumentacijo.

Vsako investicijsko graditev je treba prijaviti:

- SOZD Slovenske železarneske Ljubljana,
- Zavodu za statistiko Slovenije,
- Gospodarski zbornici Slovenije in

- skupščini občine Jesenice.

Lokacijsko dokumentacijo izdeluje za to pristojen in pooblaščen organ v občini. Na Jesenicah je to zavod za urbanizem in stanovanjske zadeve. Ob naročilu je treba priložiti:

- tehnično poročilo ali idejni projekt,
 - mapno kopijo,
 - ustrezna soglasja,
 - zapisnik o lokacijskem ogledu.
- Lokacijsko dovoljenje izda skupščina občine, gradbeno dovoljenje ali skupščina občine ali sekretariat za industrijo pri izvršnem svetu SRS, če gre za investicijo večjega obsega. V tem navodilu so našeta vsa pismena soglasja, dovoljenja, potrdila in strokovne ocene, ki jih je treba priložiti ob vlogah za omenjena dovoljenja.

V končnih določbah je navedeno, da je še pred pričetkom izvajanja investicije potrebno zagotoviti tudi vsa ustrezna uvozna dovoljenja za eventualno uvozno opremo. Odgovorna finančna služba FRS mora pridobiti ustrezne garancije banke za koriščenje lastnih sredstev in predvidene kredite, ali položiti ustrezen znesek.

To navodilo bo vsekakor dober pripomoček, oziroma vodič za vsa dela, ki jih bo treba opraviti v zvezi z začetkom, izvajanjem in dokončanjem vsake investicije. B.

Železarski globus

TURČIJA

Turška družba Ege Nemir Sanayi SA je naročila pri družbi Midrex Corp. iz ZDA študijo za gradnjo prvega obrata za direktno redukcijo železove rude v Turčiji. Študija bo obsegala vse ekonomske in tehnološke zanimivosti v pogledu uporabe domačega premoga kot gorivo v obratu. Tehnološki postopek, ki ga bodo uporabili, če bodo rezultati študije ugodni, bo Midrex postopek. Letna proizvodna zmogljivost obrata bo 400.000 ton metaliziranih peletov.

VENEZUELA

Avstrijska firma VOEST – Alpine bo za venezuelsko železarsko družbo Sidor zgradila nov obrat za proizvodnjo peletov. Njegova letna proizvodna zmogljivost bo 6,6 milijonov peletov. To bo zaenkrat tudi največji obrat za proizvodnjo peletov na svetu.

NADALJNE NALOGE SINDIKATA PRI URESNIČEVANJU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Posebna pomena je, poudarjajo v sklepih, da se sindikalne organizacije angažirajo na doslednem uresničevanju dohodkovnih odnosov in dohodkovnega povezovanja organizacij združenega dela na osnovi zakona o združenem delu. Sindikati morajo tudi kritično analizirati uresničevanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o oblikovanju in razdelitvi dohodka in delitvi osebnih dohodkov z vidika hitrejšega oblikovanja meril delitve po delu in rezultatih dela.

Poleg obveze, da se delavce še dalje seznanja s celotnim zakonom o združenem delu, imajo sindikati tudi dolgoročno in neposredno nalogo usposabljanja celotne organizacije za nove odgovorne naloge. Seveda pa je težišče akcije sindikata tudi na tem, da se zagotovi odločanje in kontrola delavcev na vseh nivojih samoupravnega organiziranja.

Na osnovi teh sklepov in stališč, ki jih je predsedstvo sveta Zveze sindikatov Jugoslavije sprejelo 30. septembra letos, je predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, po sklepu konference Zveze sindikatov Slovenije na seji 13. oktobra sprejelo operativni načrt nadaljnjih sindikalnih akcij za spreminjanje samoupravnih odnosov, ki zelo konkretno zadolžuje sindikalne organizacije in sindikalne organe.

Poleg še bolj razčlenjenih nalog sindikalnih organizacij, ki smo jih doslej obravnavali, predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije v smislu statutarnega dogovora tudi zadolžuje, da morajo biti letne skupščine osnovnih organizacij, kakor tudi letne seje sindikalnih konferenc v organizacijah združenega dela in letne seje občinskih, medobčinskih in republiških vodstev sindikatov in Zveze sindikatov opravljene do konca januarja 1977.

Ker bodo letne skupščine, oziroma seje letnih konferenc mnogo teh nalog vgradile v svoje letne delovne načrte, bi v bistvu priprave že morale steči, pri čemer pa bi morali izhajati ravno iz obravnavanega operativnega načrta. V teh načrtih bo potrebno zelo konkretno določiti naloge, nosilce in roke in upoštevati tudi druge naloge v skladu s sklepi osmega kongresa Zveze sindikatov Slovenije. Seveda pa bo vse te obsežne, konkretne in odgovorne naloge mogoče uspešno uresničevati le v tesni povezanosti z organizacijami Zveze komunistov in Zveze socialistične mladine, oziroma v širšem prostoru s Socialistično zvezo delovnega ljudstva. Za uspeh je potrebna širša, frontna akcija in na to se je treba organizirano pripraviti. To pa še toliko bolj, ker smo že stopili v obdobje, ko se začenejo številne razprave in odločanja, od letnih družbenih planov TOZD in Železarn do samoupravnih sporazumov o temeljnih planov razvoja samoupravnih interesnih skupnosti v obdobju 1976–1980 do njihovih letnih načrtov, letnih družbenih planov družbenopolitičnih skupnosti in drugega.

Če sklenemo vse te misli, potem je prav gotovo povsem jasno, da morajo organizacije sindikata rezultate javne razprave o osnutku zakona o združenem delu oziroma izrečene ideje, misli, pripombe pa tudi kritike, kakor tudi iz omenjenega operativnega načrta nadaljnjih akcij sindikata, potegniti konkretne naloge za svoje akcijsko delovanje. Kajti le tako se bo sindikat lahko še nadalje uveljavljal kot politična organizacija delavskega razreda, le tako bo lahko sindikat uresnil svojo vlogo, ki jo mu opredeljuje ustava.

SPODBUDNI REZULTATI OO ZSMS VALJARNE 2400

V valjarni 2400 na Javorniku je v zadnjem obdobju vse bolj čutili tudi dejavnost mladih. Osnovna organizacija ZSMS, ki jo vodi Lovro Jurc, je z izvedenimi akcijami v letošnjem letu dokazala, da sodi med najaktivnejše v Železarni. Člani so si za program v letošnjem letu zastavili zelo

zanimive in odgovorne naloge, med drugim so poudarili vključevanje mladih pri obravnavanju idejnih, ekonomskih in samoupravnih vprašanj, socialnih problemov, idejnopolitično izobraževanje zaposlenih mladincev, sprejemanje v ZK ter organiziranje športnih, družabnih in poučnih srečanj.

Delo se je dosedaj več ali manj odvijalo po programu in člani OO ZSMS pričakujejo, da bodo program uspešno realizirali do konca leta. Predvsem velja pri dosedanjih izvedenih akcijah opozoriti na zelo uspešno sodelovanje s sindikatom in osnovno organizacijo ZK, ki se je odražala pri obravnavanju planskih obveznosti, pri akcijskem programu Železarnice in programu varčevanja, ter v javni razpravi o osnutku zakona o združenem delu. Socialna vpra-

šanja rešujejo člani OO ZSMS v okviru sindikata, kjer je formiran aktiv mladih. V ZK je bil letos iz osnovne organizacije sprejet en mladinec, predlagani pa so še štirje.

Nadalje velja opozoriti tudi na uspešno sodelovanje mladih iz valjarne 2400 pri vpisu posojila za ceste, ki so ga vpisali v glavnem vsi mladinci. Prav tako je nekaj mladincev sodelovalo pri čiščenju cevovoda v železarni, skoraj vsi pa so prispevali denar za montažni vrtec v Tolminu. Člani OO ZSMS so organizirali tudi skupno s KS Javornik - Koroška Bela tekmovanje v malem nogometu in streljanju z granicirji, udeleževali pa so se tudi manifestacij in plovov v občini in izven nje.

Navedeni rezultati so lep dokaz, da je usmeritev članov OO ZSMS v valjarni 2400 pravilna ter da bodo s takšnim delom tudi v prihodnje lahko dosegali dobre uspehe.

J.

SKUPINA »JUTRO« VABI K SODELOVANJU

Člani kulturne skupine Jutro, ki jo sestavljajo mladi delavci iz samskih domov, so se v jesenskih mesecih spet resneje lotili dela. Skupino sedaj vodi Elfi Čatak iz Železarnice, šteje pa dvajset članov. Pred nedavnim so se skupini priključili tudi mladi iz samskih domov Kovinarja in SGP Sava. V preteklem enoletnem obdobju so bile večkratne kadrovske spremembe vzrok, da je skupina Jutro manj nastopala. Omeniti velja skupen nastop članov Jutra in jesenskih brigadirjev v Posočju, ko so se z izbranim programom predstavili ostalim brigadirjem v naselju

mladinske delovne akcije Posočje 76.

V naslednjih mesecih nameravajo člani skupine razširiti svojo dejavnost. Trenutno delujeta dramska in glasbena sekcija, v načrtu pa imajo ustanovitve folklorne sekcije, ki bo brez dvoma izredno poživila delo skupine Jutro. Ker je za vse te dejavnosti zaenkrat še premalo članov, skupina Jutro vabi k sodelovanju čimveč mladih Jeseničanov, ne samo mladih iz sosednjih bratskih republik. Poseben poziv velja mladinkam za vključitev v folklorno sekcijo. Velikokrat je bilo slišati kritike glede mrtvila na tem področju, sedaj pa je tukaj lepa priložnost za vse tiste, ki jih veselijo narodni plesi. Prav tako naj se vabilu odzovejo tudi vsi mladi, ki v prostem času igrajo kakšen instrument, pišejo pesmi ali humoreske. Kot poudarjajo člani Jutra, želijo s sodelovanjem ostalih mladih Jeseničanov v skupini postaviti trdnjaki most med mladino Jesenic in mladino iz bratskih republik. Dosej nam praksa kaže, da je teh stikov zelo malo.

Omenimo še, da se bo kulturna skupina Jutro registrirala pri ZKPO Jesenice, na podlagi izdelanega programa dela. Člani se sestajajo v prostorih delavskega doma pri Jelenu, in sicer vsak četrtek in nedeljo od 16. do 18. ure. Mladi Jeseničani, ne pozabite, skupina Jutro vas vabi k sodelovanju.

J.

Železarski globus

FRANCIJA

Francoska železarska družba Usinor bo zgradila v kraju Thionville novo jeklaro. Kot postopek za proizvodnjo surovega jekla bodo v tej jeklarni uporabili OBM kisikove konvertorje. Investicijski stroški za jeklaro bodo znašali 50 milij. dolarjev. Njena mesečna proizvodna zmogljivost pa bo 110.000 ton surovega jekla.

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

V letošnjem letu bo železarska industrija Zvezne republike Nemčije proizvedla 45 milij. ton surovega jekla. To je za 10% več kot so proizvedli lansko leto. Podobno povečanje proizvodnje železarske industrije je opaziti tudi v drugih državah evropske gospodarske skupnosti.

SEMINAR ZA VODSTVA OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZSMS ŽELEZARNE

Komisija za idejnopolitično delo pri koordinacijskem svetu ZSMS Železarnice, na podlagi sprejetega akcijskega programa, organizira v soboto, 23. oktobra, seminar za vodstva osnovnih organizacij ZSMS v oddelkih in obratih. Poleg predsednikov in sekretarjev OO ZSMS so na seminar vabljeni tudi vsi referenti, ki so zadolženi za posamezna delovna področja. Seminar bo razdeljen na tri osrednje teme, in sicer: vloga in naloge Zveze socialistične mladine, dohodkovni odnosi v osnutku zakona o združenem delu ter delovni dogovor o bodočih nalogah. Udeležencem seminarja bodo navedene teme posredovali družbenopolitični delavci naše občine.

Seminar za vodstva OO ZSMS se bo začel v soboto ob 8. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina.

J.

KRATKE VESTI

Člani osnovne organizacije ZSMS Kovinska oprema Mojstrana so na zadnjem sestanku zelo kritično ocenili nedelavnost nekaterih članov. Predvsem so poudarili, da se v Zvezi socialistične mladine v kolektivu premalo vključujejo mladi člani ZK. Na sestanku so se tudi dogovorili, da bodo člani OO ZSMS razpravljali o gospodarskem položaju.

Komisija za kulturo pri OK ZSMS je sprejela delovni program za novo mandatsno obdobje. V njem so člani opredelili vse akcije s kulturnega področja, na katerih bodo redno sodelovali, poseben poudarek pa so dali filmskemu gledališču in kulturnemu tednu mladih.

Člani občinske Zveze tabornikov Jesenice so na zadnji seji obravnavali letošnje izvedene akcije, kadrovske spremembe v izvršnem odboru, problem prostora za sestajanje in taborniške akcije v jesenskem obdobju. Iz podanega poročila o akcijah je bilo razvidno, da so bili taborniki v letošnjem letu zelo delovni, saj so izvedli vrsto samostojnih akcij, redno pa so se udeleževali vseh političnih manifestacij v občini in izven nje.

V OO ZSMS Planika - TOZD Breznica, ki je bila v preteklem letu ena najuspešnejših osnovnih organizacij v občini, je v zadnjem času aktivnost precej padla. Na sobotnem sestanku se je pokazalo, da člani kljub izdelanemu akcijskemu programu nimajo jasno začrtanih

smernic za novo programsko obdobje. To neskladje bo potrebno čimprej odpraviti, predvsem pa v delo OO ZSMS vključiti čimveč mladih, ki so pripravljeni delati.

V začetku oktobra so člani osnovne organizacije ZSMS Iskra - TOZD TEL Blejska Dobrava izvedli volilno sejo za novo programsko obdobje. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Miro Kočvar, za sekretarja Zdenka Klinar, za posamezne referente pa Brigita Kosmač, Jovanka Popović, Sašo Krničar, Sabina Pašič, Olga Šimic, Tatjana Rovin in Nevenka Barbo.

Šolsko kulturno društvo Prešernov rod, ki od meseca marca deluje na celodnevni osnovni šoli Žirovnica, si je tudi v letošnjem šolskem letu zastavilo številne akcije na kulturnem področju. Med drugim imajo člani v načrtu dokončno ureditev dvorane za prireditve, sodelovanje na vseh prireditvah v krajevni skupnosti, organizacijo slikarske kolonije mladih, izvedbo dveh iger ter uprizoritev otroške opere.

Tudi na zdravstveni šoli Jesenice so učenci pred kratkim izvedli volitve v OO ZSMS. Odločili so se, da bo zaradi večje koordinacije dela v predsedstvu OO ZSMS zastopan član iz vsakega razreda. Za predsednika OO ZSMS je bil izvoljen Leon Leskovšek, za sekretarja Marjana Petek, mentorica OO ZSMS pa bo tudi v letošnjem šolskem letu Dušica Rjazancev.

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON

VPLINJEN PREMOG - BODOČI VIR ENERGIJE

Kljub določenim varčevalnim ukrepom, ki so bili predvsem posledica nedavne nafte krize, bo v prihodnjem obdobju svetovna poraba energije nedvomno naraščala. Vendar bo verjetno njena poraba naraščala počasneje, kot so pred leti predvidevali. Ob predvidevanju, da se bo gibalno letno naraščanje svetovne porabe energije okoli 3,5% - to je srednja vrednost med optimističnimi in pesimističnimi napovedmi - bo narasla poraba energije z 8,5 milijard enot črnega premoga v letu 1975 na 20 milijard v letu 2000.

Danes krije premog približno eno tretjino svetovnih energetskih potreb. Zanesljive svetovne rezerve premoga so približno desetkrat večje kot zaloge nafte in zemeljskega plina. Zato bodo slednje sorazmerno hitro porabljene in pomembnost premoga bo narasla, tako kot energetski vir, kakor tudi kot kemična surovina. Vzporedno s tem pa bo pridobil na važnosti tudi postopek proizvodnje plina iz premoga.

Plin iz premoga ima v primerjavi z uporabo samega premoga več prednosti. Enostavnejši transport, boljša uporabnost in manjše onesnaženje okolja. Premogov plin je možno očistiti tako, da ustreza določenim zahtevam. S pomočjo vplinjavanja je možno gospodarno uporabiti zaloge rjavega in črnega premoga, ki ima možnosti za skladiščenje, vendar so transportni pogoji neugodni. Ali pa je možno z vplinjavanjem koristno porabiti tiste vrste premoga, ki zaradi visoke vsebnosti žvepla niso primerne za uporabo v termoelektrarnah.

Zato lahko pričakujemo, da se bo razmerje cen med premogom in zemeljskim plinom postopno izboljševalo v korist premoga. Zato bo tudi uporaba plina iz premoga za energetske in surovinske potrebe vedno bolj naraščala. Takšna strategija preskrbe z energijo je že danes opazna v ZDA. Predvidevajo, da bo sintetični zemeljski plin iz premoga (substitute Natural Gas - SNG) že ob koncu prihodnjega desetletja v ZDA in tudi nekaterih drugih državah pomemben dejavnik za kritje potreb po plinu.

OSNOVE VPLINJEVANJA PREMOGA

Pod vplinjevanjem razumemo popolno spreminjanje organske substance goriva s pomočjo sredstev, ki lahko vsebujejo kisik, vodno paro in ogljikov dioksid. Poleg tega je možno tudi hidrirno vplinjavanje s pomočjo vodika. Z izjemo hidrirnega vplinjavanja, poteka ta proces pri temperaturah nad 800 stop. Celzija, kot negorljivi del ostanejo pri vplinjavanju pepel ali staljena žlindra in delno tudi nepopolno vplinjeno del gorljive substance. Potrebno toploto za potek vplinjavanja in nastale toplotne izgube krije delno zgorevanje uporabljenega premoga. Za dovod toplote so možni tudi drugi viri. Eden izmed njih je lahko vplinjavanje s pomočjo jedrske procesne toplote.

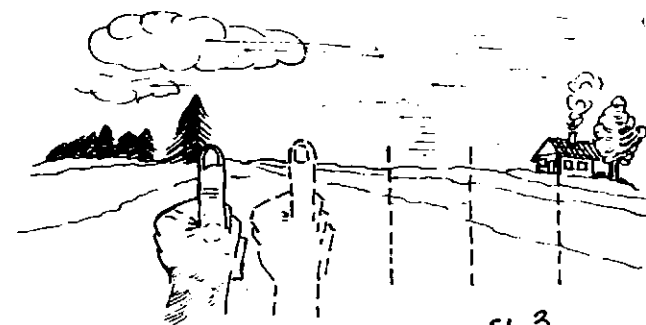
Z ozirom na različne postopke vplinjavanja je možno proizvajati generatorski, vodni, sintezni ali nadomestni zemeljski plin (SNG).

Na sestavo proizvedenega plina vpliva vrsta, oziroma kvaliteta vplinjene goriva in obratovalni pogoji samega postopka. Ti pogoji so predvsem pritisk in vodenje premoga ter sredstva za vplinjavanje. Surovi plin lahko vsebuje v različnih odstotkih

Pripravljenost je vedno boljše kakor golo pričakovanje ...

Titó

ORIENTACIJA KORISTNA V MIRU - NUJNA V VOJNI

SL. 3

Pri ocenjevanju razdalj s prostim očesom je možno več napak. Razdalje ocenimo kot prekratke pri velikih razdaljah na ravnih površinah, na pobočjih in pri opazovanju preko udolbin.

Razdalje ocenimo kot prekratke pri slabi difuzni svetlobi (ponoči običajno ocenimo razdalje krajše kot podnevi), pri opazovanju vzdolž razpotegnjenih naravnih ali umetnih objektov ali če nas v neposredni bližini motijo večji objekti.

Določanje razdalj z daljnogledom

Poleg določanja razdalj s karto je enostavno in natančno določanje razdalj z daljnogledom ali s kombinacijo karte in daljnogleda. Daljnogledi so že precej pogost pripomoček za opazovanje narave. Nekateri imajo že vrtano posebno razdelbo, ki nam omogoča dosti natančno določanje razdalj. Razdelba je v tisočih (hiljaditih). Navpična razdelba služi za merjenje višine, vodoravna pa za horizontalne razsežnosti objekta.

Če hočemo izmeriti razdaljo do nekega objekta moramo osnovno črto oziroma križec naravnati na vznožje objekta (sl. 4). Na razdelbi odčitamo višino objekta v tisočih. Po formuli:

$$h(\text{višina objekta}) = X\% (\text{višina objekta v tisočih})$$

$$D(\text{razdalja do objekta})$$

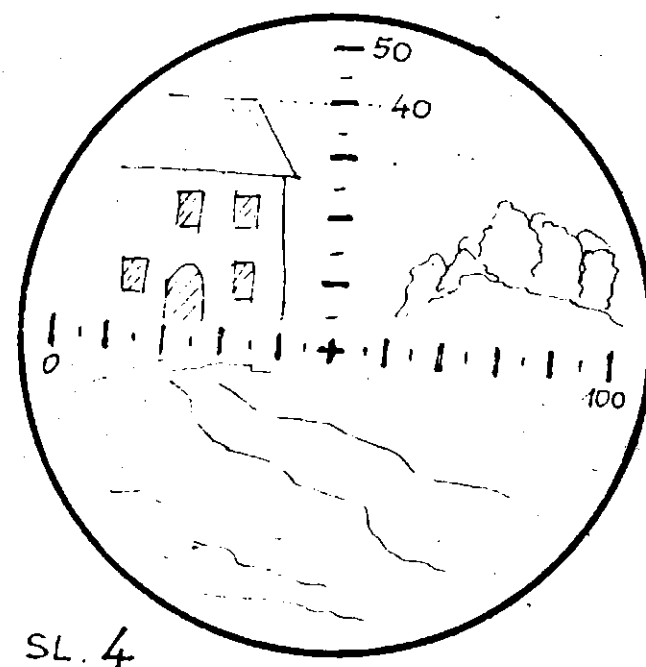
izračunamo razdaljo objekta od našega opazovališča, če poznamo višino objekta. Podobno lahko iz znane razdalje izračunamo višino objekta.

Primer:

$$\frac{h(\text{višina hiše})}{D(\text{razdalja do hiše})} = 40\%$$

Višina enonadstropne hiše je 7 m.

$$D = \frac{7}{40\%} = \frac{7}{0,040} = \frac{7 \cdot 1000}{40} = 175 \text{ m}$$

SL. 4

DELAJO IN ŽIVIJO MED NAMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

šli, kako se počutijo pri nas, o naši deželi, o našem samoupravnem sistemu, skratka, o tem, kako se znajdejo med nami.

G. ROBINSON (PRODUCTION MACHINERY)

Bil sem že večkrat v Jugoslaviji, tako da sem si že prej izoblikoval podobo, kam prihajam. Tudi na Jesenicah, oziroma v Žirovnici, kjer

prebivam, sem že 14 mesecev. Pri prejšnjih obiskih v Jugoslaviji sem spoznal, kako živite, vendar pa sem vašo svobodo doumel pravzaprav šele v zadnjih mesecih. Zelo sem navdušen nad lepoto vaše dežele, čeravno naj pripomnim, da me moti to, ker imate preveč dežja in v zadnjem času potresov. Takoj, ko sem prišel, me je skrbelo, ker nisem nikogar poznal, bal sem se, kako me boste sprejeli, kako boste sprejemali našo opremo in seveda tudi, kako bo le-ta delovala. Ko sem videl, da dela napreduje lepo po planu, sem si malce oddahnil. Sodelovanje z vami me zelo preseneča in sem zelo zadovoljen (upam, da ste tudi vi zadovoljni z mano). Preseneča me tudi to, kako hitro priskrbite orodje za montažo, oziroma, vse ovire znate premostiti v najkrajšem času.

Ljudje, pri katerih stanujem, so zelo prijazni, pa tudi hrana je dobra. Hčerka mi govori že na pol slovensko in tudi ona se tu čudovito počuti.

Moti me edino to, ker govorite tako počasi, predvsem zjutraj. Reči pa moram tudi to, samo, da me ne bi razumeli napak, da sem se v 14 mesecih, kolikor bivam tu, že kar malo naveličal in me sedaj že kar malo vleče domov k sorodnikom.

G. F. C. NEVHAUS (GENERAL ELECTRIC)

Sem vodilni monter General Electric. V Jugoslavijo sem prišel že konec septembra 1975. leta. Vodim montažo in testiranje elektro naprav.

Živim v Zasipu, v zelo lepi hiši, kjer imam tudi prijazne sosede. Zelo rad igram tenis, vseh pa so mi tudi

gore, in ne samo meni, temveč vseh družin. Presenečen sem nad tako mladimi kolektivom, oziroma nad mladimi delavci, ki jih uvajate na nove stroje. V začetku me je zanimalo, zakaj ne zaposlujete več ženske delovne sile, potem pa sem zvedel, da ste podpisali mednarodno konvencijo o prenehanju nočnega dela žensk. Motilo me je tudi to, ko pri vas delate od 6. do 14. ure, kajti pri nas čas dela prilagajamo potrebam. O samoupravnem sistemu res ne vem dosti, vem pa, da so vaši medsebojni odnosi dobri, brez večjih problemov, skratka, mislim, da so nadpovprečni in spoštovanja vredni, kar nisem opazil na podobnih gradbiščih v svetu.

G. Robinson je dejal, da bi se rad vrnil že domov, mene pa skrbi ravno nasprotno, kdaj bom z delom končal, kajti rad bi še delal pri vas, oziroma z vami, zato bi rad videl, da bi

kupili še več opreme od General Electric in da bi jaz, oziroma vsa družina še več časa ostali tukaj.

G. KASTELIC (PRODUCTION MACHINERY)

Ste Slovenec? Ne, rodim se v Ameriki, oče in mati pa sta doma iz Žužemberka, od njiju pa tudi od drugih sorodnikov sem zvedel, kako izgleda Slovenija, oziroma Jugoslavija. Veliko sem tudi bral o vas. Saj

govorim dobro slovensko, ali ne? Živim v hotelu Golf na Bledu in nimam nobenih problemov, uživam v delu z vami, ker ste poslušni in naredite vse, kar je v vaši moči in tudi kar se da hitro. Pri montaži in testiranju gre zelo dobro, mislim pa, da še premalo gledate na varnost pri delu, ravno tako pa tudi zelo neradi nosite zaščitna sredstva, seveda ne vsi, vas je pa zelo veliko takih. Morda to izhaja iz tega, da se ni zgodila nobena hujša nesreča, toda, saj poznate vaš pregovor: »Nesreča ne počiva, oziroma, nesreča ne pride nikoli sama, ali kako še, saj veste bolje od mene.«

Kot sem že dejal, sem približno vedel, kako izgleda Slovenija, o vseh pričakovanih pa sem se potem lahko tudi sam prepričal ob prihodu k vam. Tu, kjer živim sedaj, so me poleti obiskali tudi sorodniki, tudi oni so navdušeni nad vsem. Povem vam, če bo le mogoče, se bom še vrnil v Slovenijo.

G. PETE (ELECTRIC FURNACE)

Naj povem kar odkrito, malo sem se bal, da ste Jugoslavlani pod tujim vplivom, predvsem sem se bal vstopne carine in pa tega, da bom povsod stalno nadzorovan (kar bi me seveda močno motilo), vendar pa sem se kmalu prepričal, da so bili vsi, ki so mi dajali take napotke, oziroma, ki so mi sploh odsvetovali, da bi prišel k vam, v zmoti. Vseh mi je vse, kar je tu pri vas. Še posebno sem navdušen nad vašo deželo in nad bližino morja in snega v gorah. Čeprav moram pripomniti, da se te ugodnosti premalo zavedate. Gledam in gledam, zelo

veliko novega, same nove hiše pa tudi slikovka je dobra.

Vseh mi je tudi vaš sistem dela od 6. do 14. ure (drugi sistemov ne poznam), ker vam ostane tudi med tednom veliko prostega časa. V glavnem delam z vašimi mehaniki in električarji in z vsemi se zelo dobro razumem. Upam, da me razumejo tudi oni. V dosedanjem delu nisem naletel na težave. Vseh mi je to, da ste pri delu vestni in da se čutite odgovorne, predvsem, kar zadeva vaš sistem, ker kaj takega nisem pričakoval. Na koncu naj dodam še to, da ste lahko srečni, ko živite tako, oziroma, ker nimate takih težav, kot jih imamo mi v velikih mestih.

G. SIGRIST (ARMCO)

No, tudi meni so sorodniki malo odsvetovali odhod v Jugoslavijo in šele sedaj vidim, kako so bili v zmoti.

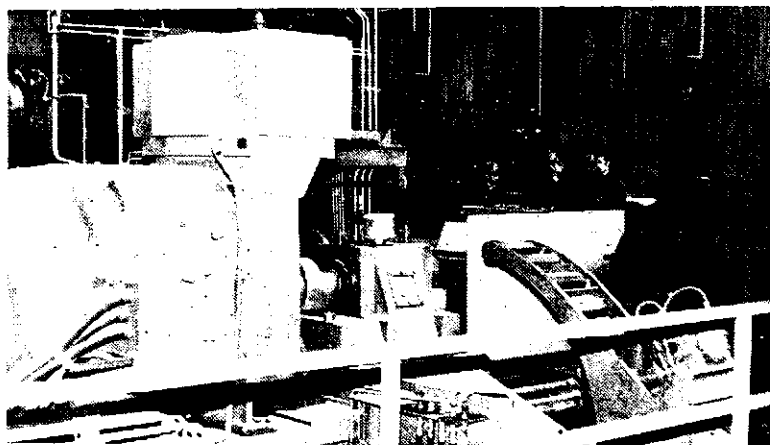
Spoznal sem, da je Jugoslavija, oziroma Slovenija res svobodna dežela brez tujega vpliva. Res, zelo všeč mi je Slovenija, posebno se Gorenjska zaradi gora, rek, jezer, ker je še vse tako čisto. Živim v hotelu Golf na Bledu, v katerem pa so sosede precej hrupni (sosede so v glavnem Amerikanci). Največ stika imam z ljudmi iz proizvodnje, in sem zelo presenečen, s kakšno lahko prezemajo naše znanje, čeprav imamo dolocene težave z jezikom.

Strinjal bi se tudi z g. Petejem in z g. Kastelicem, da ste pri uvajanju na nove naprave zelo prisotni, vendar pa mislim, da imate premalo občutka za varnost pri delu, oziroma za varno delo. Lahko rečem, da sem zelo presenečen in soglašam z g. Petejem, da se počutim tako zelo varnega, tako podnevi kot ponoči, kar je pri nas zelo težko. Tudi v sobi puščam stvari, kot so, in vedno jih najdem na svojem mestu. Kaj naj vam še povem? Če bo vse tako dobro, kot je začetek, potem bo pri vas vse »ok«.

Boris Hafner

Hladna valjarna je nekaj mesecev testirala proizvodne agregate brez in z materialom, v tem tednu je prvič hladno valjane trake poslala tudi v nadaljnje testiranje k potrošniku. V naslednjem obdobju bo poslanih še nekaj kotobarjev tudi drugim potrošnikom, da bi ugotovili kvaliteto, toleranco itd. tako, da ko bomo pričeli s poskusno proizvodnjo, bomo že vedeli kaj lahko od nove valjarne v začetku pričakujemo.

Testiranje dresirnega ogrodja

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

RTA

V ponedeljek, 4. oktobra, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Osnovna organizacija sindikata je odobrila denarno pomoč prizadetim ob potresu v Posočju v višini 1.000 dinarjev. Predlagajo tudi, da naj bi zaposleni nameni enodnevni zaslužek.

Pritožba sodelavcev v oddelku EZ je osnovana in menijo, da je treba delovno mesto telefonist-teleprintist preimenoovati v delovno mesto upravljalca telefonskih naprav z ustreznimi osebnimi dohodki. Za omenjeno delovno mesto je zahtevan strokovni izpit za kvalificiranega delavca. Obratovodstvo naj zahteva postopek za ponovno ocenitev vrednosti dela omenjenega delovnega mesta, da bi ga lahko ustrezno kategorizirali.

Socialno pomoč pri nabavi ozimnice so odobrili štirim sodelavcem. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata ugotavlja, da je bil izlet v San Marino uspešno opravljen. Ob sklepu se je bilo rečeno, da naj bi zaradi pritožb sodelavcev opravili prekategorizacijo tudi za strokovna in kritična mesta uslužbencev. Del teh kadrov opravlja zahtevne strokovne usluge in je preizkušeno nagajeno.

JEKLOVLEK

V torek, 5. oktobra, je bila četrta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Razpravljali so o možnih kandidatih za novo izvoljene samoupravne organe. Denarno pomoč za nabavo ozimnice so dodelili v višini 1.000 dinarjev petim sodelavcem. Zaradi bolezni je bila denarna pomoč odobrena sodelavcem Antonu Zalokarju in Janezu Peserlu.

Ob sklepu se je bilo predlagano nekaj kadrovskih sprememb v izvršnem odboru osnovne organizacije sindikata. Zaradi odhoda dosedanjega referenta za oddihe Ivana Demšarja naj bi delo opravil Marjan Ravnik, dosednji referent za kulturo. Sodelavka Tončka Sabolič bo prevzela dolžnost referenta za kulturo v odboru osnovne organizacije sindikata. Namesto Vojke Legat bo tajniške posle opravila Marija Pretinar.

Referent za šport Maks Sotlar predlaga, da bi v drugi polovici oktobra organizirali tekmovanje v namiznem tenisu.

MARTINARNA

13. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v sredo, 6. oktobra. Pomoč pri nabavi ozimnice so predlagali devetnajstim sodelavcem. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata bo o družbeni samozasčiti razpravljal na prihodnji seja.

Direktor TOZD Talilnice je osnovni organizaciji sindikata martinarne posredoval dopis o zahtevi za

varstvo pravice. Osnovna organizacija sindikata se strinja s stališči komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti pri TOZD Talilnice proti izreku ukrepa Marku Marjanoviču o prenehanju lastnosti delavca v TOZD Talilnice za dobo enega leta.

Precejšen problem imajo z delavci zaradi neupravičenih izostankov z dela, ki ostanejo doma kadar hočejo. Sodelavcu Marjanu Rusjanu so dodelili pomoč zaradi dolgotrajne bolezni.

SESTANEK DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ V VALJARNI BELA

V četrtek, 7. oktobra, je bil v valjarni Bela sestanek članov družbenopolitičnih organizacij valjarne Bela. Sestanka se je udeležilo 32 sodelavcev. Na dnevnem redu je bila izvedba akcije: »S povečanjem proizvodnje do pozitivnega poslovnega rezultata železarn.«

Vladimir Senčar, obratovodja valjarne Bela, je povedal, da imamo izredno slabe rezultate v prvih osmih mesecih letošnjega leta. Direktor TOZD Valjarne je skupaj z obratovodji za izboljšanje stanja v četrtem četrtletju pripravil program akcije z naslovom: »S povečano proizvodnjo do pozitivnega poslovnega rezultata železarn.« Akcija v prejšnjem obdobju ni bila izvedljiva zaradi delnega pomanjkanja naročil iz poletnih mesecev. Akcijo organizirajo z namenom, da bi ustvarili več dobre proizvodnje in predvsem prodaje, ker zato obstajajo realne možnosti. Kolikor do konca leta ne bi dosegli pozitivnih rezultatov, bi imeli manjše osebne dohodke, prav tako ne bi bilo regresov in jubilejnih nagrad in ne bi ustvarili sklada skupne porabe. O akciji so razpravljali tudi na seji odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu TOZD Valjarne ter na seji koordinacijskega odbora za spremljanje programa za stabilizacijo gospodarstva. Na obeh sejah so se zavzemali za izvedbo te akcije, za njeno izvedbo pa so zadalženi v vseh TOZD, in v skupnih službah.

O izvedbi te akcije je na sestanku članov družbenopolitičnih organizacij razpravljalo osem sodelavcev, nato pa so sprejeli dva sklepa:

— Z organizacijo akcije se strinjajo in jo podpirajo glede na neustrezne rezultate v obdobju januar—avgust. O akciji: »S povečano proizvodnjo do pozitivnega poslovnega rezultata« naj bi razpravljali tudi na sestankih samoupravnih delovnih skupin, ki jih bodo o poteku in doseženih rezultatih obveščali vsak dan sproti.

HLADNA VALJARNA

V torek, 12. oktobra, je bila 15. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Obravnavali so predloge za dodelitev socialne pomo-

či desetim sodelavcem pri nabavi ozimnice.

Predsednik osnovne organizacije sindikata je navzoče seznanil s shemo uresničevanja samoupravljanja v TOZD. V izvršni odbor osnovne organizacije so kooptirali več novih članov, sodelavca Draga Koširja pa bodo za dolgoletno aktivno sodelovanje na področju športne rekreacije nagradili.

TOZD TALILNICE

V sredo, 13. oktobra, je bila seja osnovne organizacije sindikata v TOZD Talilnice. V prvi točki dnevnega reda so razdelili sredstva osnovnim organizacijam sindikata, ki so namenjena za socialno pomoč. Izvršni odbori osnovne organizacije sindikata so posredovali sezname sodelavcev, ki naj bi prejeli socialno pomoč. Tako naj bi na plavžu prejele socialno pomoč enajst sodelavcev, v samotarni šest, v elektro jeklarni trije in v livarni dva sodelavca. Tov. Brant je opozoril navzoče, naj na delovnih mestih in povsod, kjer le morejo, vplivajo, da bi stanje v železarni izboljšali. Do konca leta ostajata samo še dva meseca in pol, stanje pa je še vedno kritično.

Prebrali so tudi načrt aktivnosti sindikata delavcev kovinske industrije za izboljšanje gospodarskega položaja, ki je bil sprejet na 15. seji republiškega odbora.

GRADBENO VZDRŽEVANJE

Izredna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je bila v sredo, 13. oktobra. Navzoči so bili seznanjeni, da so bili ob potresu prizadeti tudi starši sodelavca Petra Lehana. Za ublažitev materialne škode so predlagali prostovoljno delovno akcijo. Prostovoljci naj bi delo opravili na Tolminskem, sindikalna organizacija pa bi poravnala stroške prevoza in malice. Predlog je bil z glasovanjem sprejet. Tov. Svetina je navzoče opozoril, da bo obratovodstvo take akcije podpiralo le na osnovi sklepov izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata.

Železarski globus

SOVJETSKA ZVEZA

Sovjetska vlada je naročila pri konzorciju dveh družb iz Zvezne republike Nemčije Schloemann A. G. in Siemens A. G. novo tandem hladno valjarno. Zanj bodo plačali 103 milij. dolarjev. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 2,5 milij. ton hladno valjanih proizvodov.

GRČIJA

Domača družba Hellenic Steel bo porabila od 65 do 75 milij. dolarjev za povečanje proizvodnih zmogljivosti svojih železarn. S pomočjo tega denarja bodo povečali letno proizvodnjo hladno valjanih proizvodov na skoraj milijon ton. Sedaj v valjarnah te družbe proizvedejo letno 400.000 ton takih proizvodov.

AKTUALNOSTI Z JESENIŠKE OBČINE

SIS ZA KOMUNALNO DEJAVNOST

Pred enim letom je bil sprejet zakon o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena, ki med drugim določa, da delovni ljudje in občani preko svojih krajevnih skupnosti ter delavci v organizacijah združenega dela kot uporabniki komunalnih storitev, skupaj z delavci komunalnih organizacij, s samoupravnim sporazumom ustanovijo komunalno skupnost. V skladu z določili tega zakona so v jeseniški občini imenovali iniciativni odbor, ki je takoj začel s pripravi za ustanovitev te samoupravne interesne skupnosti in že v začetku letošnjega leta posredoval v javno razpravo osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi samoupravne komunalne skupnosti. Na podlagi pripomb, ki so bile dane v razpravi, je iniciativni odbor sestavil nov, izpopolnjen samoupravni sporazum in ga aprila letos posredoval v sprejem vsem krajevnim skupnostim in organizacijam združenega dela.

Ta sporazum je sedaj podpisala večina organizacij združenega dela in vse krajevnih skupnosti, tako da je sporazum sprejet.

V samoupravnem sporazumu je zapisano, da komunalno skupnost ustanovijo delovni ljudje in občani preko svojih krajevnih skupnosti ter delavci organizacij združenega dela, skupaj z delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo komunalne dejavnosti, da bi skupno in enakovredno odločali o programiranju dela in razvoju komunalnih dejavnosti — vodovod, kanalizacija in javna snaga, komunalna energetika in druge komunalne dejavnosti posebnega družbenega pomena, o združevanju in uporabi sredstev za te dejavnosti in o pogojih ter načinu upravljanja komunalnih dejavnosti.

Naloge te samoupravne komunalne skupnosti so predvsem, da o zadevah komunalne dejavnosti posebnega družbenega pomena na podlagi skupnega odločanja zagotavlja občanom in delovnim ljudem kot uporabnikom komunalnih storitev, da skupno z delavci, ki opravljajo komunalno dejavnost, na samoupravni način programirajo in planirajo komunalno dejavnost ter oskrbo v skladu s svojimi interesi in možnostmi ter v skladu s splošnimi družbenoekonomskimi cilji, da zagotavlja organizirano in racionalno izgradnjo, uporabo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav, da zagotavlja vzdrževanje, modernizacijo in gradnjo javnih prometnih površin, in sicer lokalnih in nekategoriziranih cest, skladno z odlokom občinske skupščine, da zagotavlja porabnikom odločujoč vpliv pri določanju namena in pogojev za uporabo sredstev za vzdrževanje in izgradnjo komunalnih objektov in naprav in da med

drugim sodeluje pri usklajevanju razvoja PTT omrežja na območju jeseniške občine.

Organi te skupnosti so skupščina, izvršni odbor, odbor za družbeno kontrolo in drugi organi, ki jih določa statut skupnosti. Skupščina pa sestavlja zbor delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti in delavcev v organizacijah združenega dela kot uporabnikov komunalnih storitev ter zbor delegatov delavcev komunalnih organizacij, ki opravljajo komunalno dejavnost.

Skupnost naj bi sodelovala pri opravljanju svojih nalog z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi in usklajevala z njimi delo, posebno tesno pa naj bi bilo sodelovanje s samoupravnimi stanovanjsko skupnostjo, z območno vodno interesno skupnostjo ter s skupnostmi za energetiko, promet in zveze.

Sredstva, s katerimi naj bi se financiralo delo skupnosti pa bi se oblikovala iz dela stanovanjskega prispevka, za katerega se dogovorita skupnost in samoupravna interesna stanovanjska skupnost, iz prispevkov, ki se določijo na podlagi samoupravnih sporazumov, prispevkov investitorjev za komunalno urejanje zemljišča in dosežene cene za oddana stavbna zemljišča, namensko združenih sredstev, kreditov ter še nekaterih drugih virov.

Prav gotovo bo ta komunalna skupnost korak naprej pri reševanju perečih zadev na tem področju, hkrati pa bodo lahko bolj prišli do izraza tako interesi kot tudi kritične pripombe zainteresiranih. R.

VELIKO POVEČANJE DNEVNIC, TERENSKIH DODATKOV

V prvem polletju letos so se v jeseniški občini nad povprečjem povečale dnevnice, terenski dodatki, izdatki za reklamo in reprezentanco, in sicer kar za 35 odstotkov. V industriji so se povečali za devet odstotkov, v gradbeništvu za 4 odstotke, v trgovini za 59 odstotkov, v obrti za 11 odstotkov, stanovanjski in komunalni dejavnosti za 79 odstotkov, v gostinstvu in turizmu pa so se zmanjšali za 14 odstotkov. Prav gotovo je tudi to področje, kjer bi se s skupno akcijo dalo doseči, da bi se ti izdatki zmanjšali, saj se marsikje dogaja, da se trošijo zelo neracionalno. R.

DOGOVOR O TEMELJIH POLITIKE SPLOŠNE PORABE DO 1980

Delegati vseh zborov skupščine občine Jesenice so na zadnjih sejah potrdili predlog dogovora o temeljih politike splošne porabe do leta 1980.

Osnovno usmeritev, politiko ter višino splošne porabe smo doslej določali z dogovori o splošni porabi v občinah za vsako leto posebej. Dogovor o temeljih politike splošne porabe do 1980. leta pa je prvi te vrste in skuša opredeliti osnovno usmeritev splošne porabe v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Dogovor pa izhaja iz tega, da je treba zagotoviti neposredni vpliv delavcev v temeljnih organizacijah splošne porabe. Splošno porabo je treba vključiti v napore za gospodarsko stabilizacijo, z razpoložljivimi sredstvi racionalno gospodariti in varčevati pri vseh oblikah splošne porabe, zagotoviti kvaliteto opravljanja nalog in ustreznejšo kadrovske sestavo v urpavnih organih ter okrepiti skrb za učinkovitejšo uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter dokončati proces preoblikovanja splošne porabe v skladu z načeli nove ustave.

V dogovoru pa je med drugim tudi zapisano, da se skupščine družbeno-političnih skupnosti v naši republiki zavezujejo, da bo splošna poraba rasla počasneje od rasti družbenega proizvoda in se oblikovala v skladu z načeli nove ustave. R.

VEČ ZAVZETOSTI PRI DELU

Na zadnji seji zbora združenega dela skupščine občine Jesenice, ki je bila 14. oktobra, so delegati največ časa posvetili razpravi o gibanju gospodarstva v jeseniški občini v prvem polletju letos. Kljub temu da je bila razprava živahna, pa je res, da so v njej prevladovali razpravljalci iz Železarne, kljub temu da to ni edina delovna organizacija v občini, kjer se srečujejo s problemi. Gospodarjenje v občini v prvem polletju ni prineslo zaželenih rezultatov, po razpravi pa bi lahko sklepali, da se le v Železarni kot največji delovni organizaciji v občini, zavedajo resnosti položaja in nalog, ki so pred njimi. Pa je v občini 17 delovnih organizacij, ki so prvo polletje končale z izgubo.

Delegati iz Železarne so nakazali precej problemov, ki povzročajo takšno stanje v njihovem kolektivu in za katerega niso krivi le sami. Poudarili so, da so vse prevečkrat odvisni od drugih dejavnikov, kot, na primer, dobave kvalitetnih surovin, in da kljub lastnim naporom ne morejo izboljšati rezultatov dela. V Železarni so sprejeli tudi več notranjih ukrepov, da bi se stanje izboljšalo, verjetno pa se bo potrebno bolj prilagoditi tržišču in s tem povečati izbor svojih izdelkov.

V razpravi so načeli tudi probleme zaposlovanja v gospodarstvu, saj je zaposlenost narasla nad začetno, medtem ko je gospodarstvo ni niti doseglo. Prav gotovo je potrebno na tem področju temeljito pregledati stanje, saj je ponekod zaposlovanje nujno, kot, na primer, v olstvu, otroškem varstvu in podobno.

Akcija za izboljšanje gospodarjenja se mora nadaljevati v vseh organizacijah združenega dela in na vseh ravneh, saj se bomo le tako lahko približali sprejetim obveznostim, so poudarili na seji. R.

SKRB ZA KMETIJSKO ZEMLJIŠČE

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine Jesenice so na zadnji seji potrdili tudi predlog spremembe odloka o določanju prispevka za spremembo namembnosti kmetijskega ali gozdnega zemljišča. Namen spremembe je, da bi lahko višina prispevka glede na kakovost zemljišča učinkovito usmerjala gradnjo na zemljišča, ki so za kmetijsko proizvodnjo manj pomembna.

Doslej je bil ta prispevek eden najnižjih na Gorenjskem. Prispevek se plača v enkratnem znesku od kvadratnega metra zemljišča, v prvem katastrskem razredu znaša 20 din, nato pa 15 din v drugem, 12 din v tretjem in 10 v četrtem katastrskem razredu itd. Ker je zares kvalitetnega zemljišča v jeseniški občini malo, pa tudi drugih zemljišč ni na pretek, je vsekakor na mestu skrb za ohranitev tega prostora, saj je za gradnjo še dosti primerne prostora, ki pa ni zanimiv in uporaben za kmetijske proizvodnje.

Prav gotovo se še premalo zavedamo pomembnosti kmetijskega zemljišča, kljub temu da se aktivno ukvarja s kmetijstvom le 2,4 odstotka prebivalstva občine. Kmetijski prostor je pomemben tako za pridobivanje hrane, ima strateški pomen, pomen za razvoj kmečkega turizma, to pa je tudi rekreativni prostor za najširši krog ljudi. R.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

NOVICE IZ RADOVLJSKE OBČINE

Na posvetu predsednikov vseh krajevnih konferenc SZDL radovljske občine v četrtek, 14. oktobra so najprej spregovorili o oceni dejavnosti KK SZDL, ki jo je pripravilo predsedstvo OK SZDL na 14. seji, nato pa se o najpomembnejših nalogah, ki čakajo SZDL v jesensko zimsko obdobju in v prihodnjem letu s posebnim poudarkom na kadrovske priprave za volitve 1978. leta. Beseda je tekla tudi o pripravah za organizacijo IX. zbora gorenjskih aktivistov, ki bo prihodnje leto v radovljski občini ter o enotni akciji pri obdaritvi otrok za dedka Mraza.

Po sklepu 14. seje OK ZK Radovljica, ki je bila 28. septembra bodo vse osnovne organizacije ZK v občini pripravile akcijski program za sprejemanje novih članov v naslednjem obdobju. Svojo organizacijo bodo morale imeti v vseh OZD, TOZD in vsakem dislociranem obratu, KS ter SIS s čemer bi dosegli najmanj 10 % delež članstva v skupni sestavi zaposlenih, ta pa za zdaj znaša le 8,7 %. Posebno pozornost bodo posvetili sprejemanju članov iz vrst delavcev, mladine, žensk, kmetov in strokovnjakov s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti.

Na predlog aktivna poverjenikov Komunistična bodo v okviru programa idejno-političnega usposabljanja članstva ZK v oktobru in novembru v vseh OZD ZK obravnavali temo o vlogi in sklepih V. konference neuvršenih dežel v Colombo. Uvodno predavanje o tej temi je za vse poverjenike posredovala novinarka Mojca Murko-Drčar v začetku oktobra.

Koordinacijski odbor za razvijanje revolucionarnih tradicij in proslav pri OK SZDL je na 4. seji, 12. oktobra pripravil predlog organizacijskih in programskih priprav za občinsko praznovanje dneva republike, ki bo letos na Bohinjski Beli. Obravnavali so tudi predlog vseh prireditelj v proslavi v 1976. in 1977. letu, ki ga bodo izvajale družbenopolitične organizacije, ZKPO in telesnokulturna skupnost.

Na 23. seji izvršnega odbora predsedstva OK SZDL so obravnavali srednjeročni načrt ČP Glas in predlog načrta za gostinstvo turistični objekt v Krpinu. Oba dokumenta so z nekaterimi dopolnili podprli, soglašali pa so tudi s predlogom za imenovanje individualnega poslovnega organa v Turist progressu — ingeneering Radovljica.

Predsedstvo OK SZDL je na 11. seji med drugim proučilo informacijo regatnega odbora Bled in izreklo podporo predlogu, da Bled sprejme kandidacijo za naslednje svetovno prvenstvo v veslanju, ki bo 1979. leta.

Za komunalno ureditev gradbenih zemljišč v radovljski občini v 1976 bodo znašali skupni dohodki 4.190.071 din, največ iz prispevkov za uporabo mestnih zemljišč in sredstev solidarnosti KS. Za investicijske naložbe (gradnje kanalizacije, PTT linije, vodovoda, dotacije KS ter odplačila anuitet) pa bodo predvidoma porabili 3.505.892 din.

V oktobru so se v okviru obrambne vzgoje prebivalstva začela obvezna predavanja v vseh delovnih organizacijah, kjer jih niso opravili v prvem polletju, na vrsti pa so tudi predavanja za nerazporejene občane v KS. Na programu sta dve predavanji po tri šolski ure: o požarnovarnostnih ukrepih ter o družbeni samozaveščenosti, ki so ponazorjena z barvnimi diapozitivi. Vsa predavanja bodo sklenili do konca leta.

Od torka 5. do sobote 9. oktobra je bil v festivalni dvorani na Bledu III. kongres mikrobiologov Jugoslavije, ki se ga je udeležilo blizu 600 medicinskih, veterinarskih, kemijskih in drugih znanstvenikov. Pokrovitelj kongresa je bilo predsedstvo SRS.

Oddelek za urbanizem OS Radovljica je v tem mesecu izdal sedem odločb po posebnem postopku, od teh pet za odstranitev nedovoljenih gradenj počitniških hišic za mesec avgust in september, hkrati pa pripravila še 13 tovrstnih odločb.

Kolektiv tovarne Elan Begunje je eden od tistih, ki se lahko ponaša z razmeroma ugodnimi proizvodnimi in prodajnimi rezultati. Že ob polletju so dosegli 52 % večji celotni dohodek in 67 % dohodek kot lani. Fizična proizvodnja je bila višja za 39, po vrednosti pa za 26 %. Na vsakega zaposlenega v podjetju so dosegli 77.551 din proizvodnje, kar je za 17,4 % več kot ob lanskem polletju. Tako obetavne rezultate spričo dobre prodaje, ki je letos za 129 % višja kot lani, pričakujejo tudi v drugem polletju.

V Zapužah bosta že to jesen dograjena dva stanovanjska bloka z 21 stanovanji, ki sta jih stanovanjska skupnost in OZD Sukno Zapuže financirala za potrebe delavcev Sukna in nekaterih drugih upravičencev do solidarnostnih stanovanj.

Krajevna skupnost Lancovo je letos spomladi začela obnavljati planinski dom Goška raven na Jelovici, ki je že štiri leta razpadal. Krajanji so na obnovitvi objekta opravili 687 ur prostovoljnega dela, KS pa je za najnujnejši gradbeni material vložila že nad 15.000 din lastnih denarnih sredstev. V načrtu imajo še ureditev spalnih prostorov, kuhinje, popravilo strehe in napeljavo vodovoda, za kar jim je zmanjkalo denarja. Spričo tega so se za pomoč obrnili tudi na občinsko skupščino.

Obnovitvena dela na kulturnem domu v Bohinjski Beli gredo h koncu, zato upravičeno računajo, da bodo objekti izročili namenu ob svečanosti za dan republike, ko bodo proslavili tudi 30-letnico tamkajšnje DPD Svobode. Vsa notranja in zunanja zidarska dela so že končala, zdaj pa pospešeno, s prostovoljnimi delom opravljajo še obrtniška dela.

Izvršni odbor kulturne skupnosti Radovljica je na 14. seji, 8. oktobra obravnaval osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi skupnih služb občinskih SIS in pri tem izrazil zahtevo, da se najprej ugotovi finančni izračun stroškov za delovanje skupnih služb in njihova ekonomska upravičenost. Pretresali so tudi analizo stroškov strokovne službe kulturne skupnosti v zadnjih dveh letih in stroškov knjižnične dejavnosti, ki je najbolj prizadeta s podražitvijo knjižnega fonda. Končno odločitev o ustanovitvi skupnih služb bo izrekla skupščina kulturne skupnosti na 5. seji, ki bo konec oktobra.

V letošnji turistični sezoni je zavod za turizem Bled organiziral v cerkvi na blejskem otoku 18 glasbenih in pevskih komornih koncertov, ki jih je poslušalo nekaj nad tisoč gostov, pretežno tujece. Obisk je bil sicer večji od lanskega, vendar še vedno dokaj skromen, v poprečju do 60 na en koncert. Kljub temu, da so te prireditve deficitarne pa so bistveno prispevale k uveljavitvi domače vrhunske kulture med tujci.

Sindikarno športno društvo Elan Begunje bo od 25. do 29. oktobra organiziralo v sejni sobi podjetja tečaj za voznike motornih čolnov. Pouk bo vsak dan od 16. do 19. ure, izpiti pa bodo 11. novembra. Tečaj se bodo lahko udeležili vsi zainteresirani lastniki ali vozači motornih čolnov, ki bodo vplačali 500 din za stroške tečaja.

Za goste, ki bodo letos preživeli zimske počitnice na Bledu, bo kot planirajo blejski turistični delavci, poskrbeli tudi za boljše razvedrilo. Od 20. decembra 1976, do 5. februarja 1977 bo vsak večer igral komorni orkester v hotelu Toplice. Glasba bo tudi vsak večer, razen v ponedeljkih v barskih prostorih pritličja Golf hotela in v kavarni Park hotela. Za mlajše goste, ki jim je do sodobnejše glasbe, pa bo kot doslej, na voljo disko bar Pibernik v spodnjih prostorih hotela Mežaklja.

Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem odboru Zveze sindikatov Radovljica je na 10. razširjeni seji, 7. oktobra ocenila uresničevanje svojega programa v 1976. letu in ugotovila, da je na osmih občinskih sindikalnih prvenstvih doslej sodelovalo 1210 članov sindikata. Na seji so se dogovorili še o izvedbi občinskih prvenstev v odbojki, kegljanju ter o sklepih prireditvi. Spregovorili so tudi o smernicah za nadaljnji razvoj množične rekreativne športne dejavnosti v OZD v smislu izvajanja sklepov portoroške skupščine telesnokulturne skupnosti.

Med našimi najmlajšimi v novem vrtcu na Plavžu

NERAZUMLJIVO RAVNANJE POŠTE

»Skoraj nerazumljivo se mi je zdelo, da so istočasno z moževno smrtjo prenehali pošiljati tednik TV 15,« mi je pripovedovala naša občanka. »Isti dan, ko sem prejela telegram o moževi smrti, bi morala dobiti tudi TV 15 pa ga nisem in naslednji teden tudi ne. Skoraj nerazumljivo se mi je zdelo, saj sva z možem imela plačano naročnino za vse leto, pa sem dvignila slušalko in vprašala na uredništvo, zakaj so prenehali pošiljati glasilo. Nemalo sem bila presenečena, ko mi odgovorijo, da so že dvakrat dobili glasilo zavrženo s pripisom pošte »umrl«. Ne morem razumeti takega početja jeseniške pošte, saj so istočasno s telegramom o njegovi smrti tudi že zavrnili na njega naslovljen TV 15. Saj vendar nekaj, kar je plačano, vendar po naročnikovi smrti ostane svojcem, kako si lahko pošta dovoli kaj takega.«

Tako mi je pripovedovala upravičeno prizadeta in užaljena občanka.

Komaj je minilo nekaj dni pa me zelo užaljeno odgovori že druga občanka z besedami: »Kako je to mogoče, mož je čez štirideset let delal v Železarni, pa ste že prvi dan po njegovi smrti prenehali pošiljati Železarnjo, ali ne bi po tolikih letih upravičeno pripadal meni.«

Zamislil sem se, saj je to nemogoče, na uredništvu redno pošiljamo Železarnjo po smrti našega železarja — upokojenca njegovi ženi, saj je bil tudi njen delež vgrajen v moževno minulo delo. Morda pa je pomotoma izpadel iz množice naslovov? Obljubil sem ji da bom pogledal in da bo glasilo redno prejemala.

Ostal sem skoraj brez besed, ko je na uredništvu na kupu od pošte zavrženih Železarjev ležalo že nekaj števil s tem naslovom in pripisom pošte »umrl«. Ko sem brskal še dalje, na istem kupu zasledim več števil Železarja drugega naslovnika, zavrženih od pošte, s pripisom »nepoznan«. Kako je vendar to mogoče, saj človeka poznam in ni spremenil naslova, na tem naslovu živi vendar že od svojega rojstva. Pa so mi povedali, da so v Mojstrani uvedli nekaj ulic in da samo naslov Mojstrana z navedbo hišne številke ne velja več, da je treba pripisati ulico, čeprav v to hišo pismonoša nosi pošto že leta in leta, sicer pošto zavržejo s pripisom »nepoznan«.

K vsemu temu je težko še kaj dodati, kajti vse to preveč »smrdi« po neodgovornosti in brezvestnosti, ali konkretnih oseb, oziroma poštarjev, ali samega načina dela pošte. Tako ravnanje pa bi celo lahko povežemo z zelo nehumanim odnosom do ljudi, zaradi katerih PTT služba je.

GLAS je vaš najcenejši poltednik

Pristaniški žerjav na transportu

ČRNUHI V NAŠIH GOZDOVIH

Kdo od gorohodcev še ni opazil v naših gorah, posebno po naših planinah, občutne škode, ki jo delajo divji prašiči. Močno so prizadeti hribovski kmetje, pa tudi v dolinah jim ni prizaneseno. Sam sem bil priča, ko sva si s kmetom ogledovala v eni noči uničen celoletni trud. Res ni čudno, da mu je pogled postajal solzav, če pomislimo, koliko potu je preteklo, ko se je trudil zase in za svojo družino. Zanimivo bi bilo vedeti, kako je z oceno koristi in izgube pri tej lovni živali, vključno z gospodarsko škodo, ki jo povzroča. V pogovoru z gozdarji sem prišel do zaključka, da v gozdu odobravajo njeno početje, ker rahlja zemljo, obenem pa uničuje številne škodljivce.

Vsekakor smo zato, da našo naravo oživlja in bogati čim več živali, posebno avtohtonih. Potrebno pa je, da bi držali divje živali, ki povzročajo občutno škodo, v za vse prizadete razumljivih mejah.

To žival so poznali po vseh srednjeevropskih deželah. Zaradi neusmiljenega preganjanja je postala plašna nočna žival. Po odredbi o obveznem pokončevanju divjih prašičev, ki jo je podpisala 25. avgusta 1770 avstrijska cesarica Marija Terezija, so za 150 let povsem izginili. Dovoljena je bila le gojitev v oborih. Pri nas je ostalo v hrvaških gozdovih le nekaj manjših tropov. Tudi lovski patent 7. marca 1849 in ministerialna odredba 1852 sta uvrstila divjega prašiča med nezaščiteni divjad, ki jo sme kdorkoli ob vsakem času uničevati. Isto je veljalo za volkove, rise, lisice in drugo škodljivo divjad.

Leta 1913 se je pa znova začelo dvigati število divjih prašičev pri nas. Iz obora na Gorjancih je ušla odrasla svinja, njej se je pridružil merjasec, verjetno s Hrvaškega. Izredno se je povečalo število divjih prašičev še med prvo svetovno vojno. Razmnoževanje je bilo pogojeno z odsotnostjo lovcev, ki so bili na

raznih frontah. Pri razširjanju te divjadi je važen dejavnik tudi njena prilagoditev ob pomanjkanju hrane, saj se v takih primerih preseli tudi do 100 km daleč.

Velikost divjega prašiča se suče od 150 do 170 cm dolžine in od 70 do 90 cm plečne višine. Kožuh je poleti pretežno sive, pozimi pa črnuhaste barve, z dolgimi ščetinami in kratko podlanko. Na hrbtu mu prehajajo ščetine v nasršeno grivo. Zaradi pogostega drgnjenja ob drevje je koža kot ustrojena od sokov in smole. Glavo odraslega merjasca krasita dva navzgor zavahana podočnjaka, ki se brusita ob podaljšana spodnja čekana. Samica je vedno manjša, ceatniki pa imajo rumene proge na sivo rdečkasti podlagi. Veliko vlogo v krdelu, v katerem so navadno samice z mladiči in mlajše živali, ima sporazumevanje z glasovi. Odrasli samci živijo kot samotarji. O vidu ni dosti znano, če obstanemo, se nam približa na nekaj metrov brez slabega namena, seveda, če jim veter prej ne prinese tujega vonja. Voh ima izredno oster, saj zazna človeka tudi na 500 m. Izvrstno loči zeleno suknjo lovca od drvarja ali izletnika. Zelo pametno se izmika gonjačem na lovu, mnogokrat se pa potuhne in jih lepo pusti mimo sebe. Prihuljen zdrži tudi neposredno bližino kmeta, ki orje ali seje na njivi. Je pa ta divjad nestanovitna, veliko se seli, zmožna pa je preplavati tudi široke reke.

Ob koncu oktobra se tudi odrasli samci pojavijo v tropih. Zanimiva je prilagoditev te divjadi med svatovanjem. Koža na bokih se jim močno odebeli, da jih obvaruje udarcev svojih sotekmecev. Sopihaajo se med seboj surovo obdelujejo in skušajo drug drugega raniti s čekani. Sunke odbijajo s hitrimi protisunki na skoraj neranljiva mesta. Smrtnih izidov ne poznamo. Pri svinjah zmagovalac ne varčuje s spodbudnimi sunki v rebra in buhanjem. Takemu svojskemu ljubkovanju le redka svinja pobege. Voljno se dajo zaskočiti, pri čemer so krepki ugrizi v vrat izraz posebne naklonjenosti merjasca. V skrbno izbranim skrivališču se svinja po treh mesecih, treh tednih in treh dneh oprasi. Povrže od štiri do 12 mladičev. Prvih 14 dni so izredno skrbno čuvani in nikakor ne smejo zapustiti z mahom in listjem nastanega gnezda. Ko jih vodeča svinja izpelje, vidi v vsakem bitju, tudi v človeku, sovražnika in vse po vrsti napada. Najbolj drago plačajo napad na mladiče lovski psi, saj je svinja povsem ob pamet, psi pa običajno ob življenje.

Mešani gozdovi z obilo podrastja lahko prehranjujejo črno divjad tako da ne dela dosti škode, kjer pa tega ni, so seveda na vrsti travniki in njive. Ker je narava med seboj tesno povezana z naravnim ravnovesjem, je vsekakor mogoče, da je tudi divji prašič člen te verige. Sodbo, kdo povzroča več škode, ali ličinke majskega hrošča ali divji prašiči, bi pa najlažje podal kmet, ki je neposredno prizadet. Vemo namreč dobro, da ima ta ličinka tudi druge sovražnike, med ptiči posebno vrane, ki jo znajo sijajno poiskati, v zemlji pa krta.

Tako smo se malo seznanili z novim prebivalcem v našem okolju in upamo, da bo uspelo lovskim družinam obdržati črnuhe v še znosnih mejah.

Sodelavka pri pakirnem stroju za žičnike

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

23. oktobra amer. risani barvni film PINK PANTER, ustvarjalci David De Patie, Friz Freleng, ob 15. uri.

23. in 24. oktobra amer. barvni film NIAGARA, režija Henry Hathaway, v gl. vlogi Marilyn Monroe, ob 17. in 19. uri.

25. in 26. oktobra amer. film ABBOTT IN COSTELLO IŠČETA FRANKENSTEINA, ob 17. in 19. uri, režija Charles Berton, v gl. vlogi Bud Abbott in Lov Costello.

27. oktobra amer. italij. CS barvni film SUPERDIABOLIK ARGOMAN, režija Terence Hathaway, v gl. vlogi Roger Browne, ob 17. in 19. uri.

28. oktobra zaprto!

29. oktobra franc. barvni film SKRIVNOST, režija Robert Enrico, v gl. vlogi Jean-Louis Trintignant, ob 17. in 19. uri.

30. oktobra amer. barvni risani film MIKIJEV ROJSTNI DAN, proizvodnja Walt Disney, ob 15. uri.

30. oktobra amer. angl. barvni film V KREMLJIH ZMAJEV, režija Richard Attenborough, v gl. vlogi Simon Ward, ob 17. in 19. uri.

31. oktobra amer. angl. barvni film V KREMLJIH ZMAJEV, ob 17. uri.

31. oktobra amer. barv. film FRANCOSKA ZVEZA ŠT. 2, režija John Frankenheimer, v gl. vlogi Gene Hackman, ob 19. uri.

Predstavo poklanja svojim varčevalcem Jugobanka Ljubljana.

Kino PLAVŽ

23. in 24. oktobra amer. film ABBOTT IN COSTELLO IŠČETA FRANKENSTEINA, ob 18. in 20. uri.

24. oktobra amer. barvni risani film PINK PANTER, ob 10. uri. Film poklanja članom Ježkovskega kluba Jugobanka Ljubljana.

25. in 26. oktobra amer. barvni film NIAGARA, ob 18. in 20. uri.

27. oktobra zaprto!

28. oktobra franc. barvni film SKRIVNOST, ob 18. in 20. uri.

29. oktobra amer. italij. barvni film SUPERDIABOLIK ARGOMAN, ob 18. in 20. uri.

30. in 31. oktobra amer. barvni film ALICE NE STANUJE VEČ TUKAJ, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

23. oktobra švedski VV barvni film PRIZORI IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA, ob 20. uri.

24. oktobra ameriški barvni film TARZAN IN AMAZONKE, ob 20. uri.

27. oktobra amer. film ABBOTT IN COSTELLO IŠČETA FRANKENSTEINA, ob 20. uri.

30. oktobra amer. barv. film NIAGARA, ob 20. uri.

Kino DOVJE- MOJSTRANA

23. oktobra italij. barvni film POLNOČNE STRASTI, ob 19.30.

24. oktobra švedski VV barvni film PRIZORI IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA, ob 19.30.

30. oktobra amer. barvni film NIAGARA, ob 19.30.

PROGRAM DRSANJA IN DRŠALNIH PRIREDITEV

v športnem parku v Podmežaklju do četrтка, 28. oktobra

REKREACIJSKO DRSANJE:

— za železarno Jesenice: petek, 22. oktobra, od 20. do 22. ure

— za javnost:

petek, 22. oktobra, od 10.30 do 12.30,

sobota, 23. oktobra, od 14. do 16. ure,

nedelja, 24. oktobra, od 14. do 16. ure in od 20. do 22. ure

sreda, 27. oktobra, od 21. do 23. ure,

četrtek, 28. oktobra, od 10.30 do 12.30.

HOKEJ NA LEDU

sobota, 23. oktobra, ob 18.30 mednarodna prijateljska tekma HK JESENICE : HK ALLEGHE Italija,

nedelja, 24. oktobra, ob 17. uri mednarodna prijateljska tekma HK Kranjska gora : ALEGHE Italija

GORENSKA LIGA:

petek, 22. oktobra, od 22.15 do 23.35 Kokrica

nedelja, 24. oktobra, od 7.30 do 9. ure Jesenice

ponedeljek, 25. oktobra od 22. do 23.30 Blejska Dobrava

torek, 26. oktobra, od 22. do 23.30 Trzin

četrtek, 28. oktobra, od 21.45 do 23.15 Ljubno.

Iz pisarne ŠD Jesenice

HOKEJSKA ŠOLA

Hokejski klub Jesenice obvešča vse, ki so se prijavili za hokejsko šolo, da se prične vadba po naslednjem programu:

ponedeljek, od 10.45 do 12. ure,

torek, od 7. do 8.30 in od 13. do 14. ure,

sreda, od 7. do 8.30,

četrtek, od 7. do 8.30 in od 13. do 14. ure,

petek, od 7. do 8.30 in od 13. do 14. ure.

Vadbo bodo vodili trenerji Danda, Tišler, Poljanšek in Franci Žbontar.

DEŽURNA TRGOVINA

V soboto, 23. oktobra, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA ZARJA KAŠTA 2 NA TRŽNICI.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru raziskovalnega oddelka se najlepše zahvaljujem za dodeljeno denarno pomoč.

Alojz Brajc

ZAHVALA

Sodelavcem in izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata valjarne profilov na Javorniku, se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč ob smrti svojega moža.

Marija Tomažević

NAJDNA URA

V petek je bila najdena ročna moška ura pri Železnini (bivši Klubus). Naslov dobite v uredništvu Železarnja.

VABILO IZGNANECM

V nedeljo, 24. oktobra, ob 10. uri trideset minut bo srečanje izgnancev iz Gorenjske in Zasavja v Nemčiji, v letih 1942-1945, z odkritjem spominske plošče na gradu v Goričanah pri Medvodah, s kulturnim programom. Vabljeni so vsi borci, zaporniki in interniranci, zlasti pa izgnanci, ki so bili zaprti v Goričanah.

Odhod z Jesenic z rednim vlakom ob 7. uri in 50 minut.

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Društvo upokojencev Jesenice obvešča vse upokojence, da sprejema prispevke za SOLIDARNOSTNO POMOČ POSOČJU.

Vplačila so možna vsak torek in petek med 16. in 18. uro v pisarni društva na Jesenicah, Pod gozdom 13 (za gimnazijo).

Naj ne bo nikogar, ki ne bi po svojih možnostih prispeval za ublažitev teškega stanja prizadetih.

Društvo upokojencev Jesenice

V ZAGREBU NI BILO TEŽKO

Hokejisti Jesenic so dokaj lahko premagali Medveščaka v Zagrebu s 5:2 (2:0, 2:1, 1:1). Seveda so bili občutki pred srečanjem dokaj negotovi, kajti Olimpija je v Zagrebu imela precej težav, da je ukanila okrepljene »medvede«. Kot je znano, so hokejisti Medveščaka v letošnji sezoni pridobili dva zelo dobra igralca, ki sta zadnjih nekaj sezon igrala v inozemstvu, Jeseničana Albina Felca in Zagrebčana Borisa Renauda. Jeseničani so igrali dokaj dobro, čeprav sami igralci priznavajo, da bi bila njihova igra lahko še boljša. Že v prvih dvajsetih minutah so povedli z 2:0, pa tudi v nadaljevanju so bili boljši in čudno je, da niso dosegli celo izdatnejše zmage. Treba je tudi omeniti, da Zagrebčani tokrat niso igrali tako dobro kot, denimo, proti Olimpiji, ko so imeli ljubljancani zares precej težav.

Gole za Jesenice so dosegli: Hafner 2, ter F. Zbontar, Poljanšek in Klemenc 1.

Prejšnjo sredo pa sta moštvi Jesenic in Kranjske gore odigrali prvenstveno tekmo drugega kola državnega prvenstva. Zmagali so hokejisti Jesenic s prepričljivim rezultatom 12:4 (5:1, 3:2, 4:1). Kranjskogorci jim niso bili doreali nasprotnik, čeprav ne smemo pozabiti, da so mladi igralci Kranjske gore razigrali v drugi tretjini, ko so uprizorili vrsto lepih in hitrih kombinacij, ki pa so se končale jalovo. Seveda je bila očitna neizkušenež, vendar pa mlajši rod jeseniških hokejistov opozarja, da bo z resnim delom kaj hitro napredoval.

Strelci za Jesenice so bili: Poljanšek, Klemenc po 3, S. Košir 2 ter Pavlič, Jan, Hafner in T. Košir 1, za Kranjsko goro pa: Šlibar, Lah, Švak in Razingar.

V nedeljo, 17. oktobra, pa je bila na Jesenicah še ena prvenstvena tekma, srečanje med Jesenicami in Partizanom. Tekma, ki sodi v peto kolo, bi morala biti odigrana v Beogradu, vendar pa tam še nimajo ledu in so se Beograščani odločili za Jesenice, kjer so bili pravzaprav tudi domačini. Visoko so zmagali naši, z rezultatom 21:0 (6:0, 7:0, 8:0). S to zmago so tudi prevzeli vodstvo na prvenstveni lestvici. Gole pa so dosegli: S. Košir in Jan po 3, Poljanšek, F. Zbontar, Tisler, Hiti, Klemenc po 2, ter Smolej, Hafner, J. Razingar, Pristov in Česnjak po 1.

Lestvica A skupine:

1. Jesenice	3	3	0	0	38:4	6
2. Olimpija	2	2	0	0	17:6	4
3. Medveščak	3	1	0	2	17:16	2
4. Kr. gora	2	1	0	1	13:16	2
5. Partizan	3	0	0	3	9:50	0

PRIJATELJSKI TEKMI

V tretjem kolu državnega prvenstva so bili hokejisti Kranjske gore prosti in so to izkoristili za gostovanje v Bolzanu. V tem moštvu, ki se letos namerava resno boriti za naslov italijanskega prvaka, poleg enega hokejista iz Českoslovaške igra tudi Jeseničana Rudi in Gorazd Hiti. Bolzano je premagal Kranjsko goro z 12:3.

Na Jesenicah pa je bila v soboto prijateljska mladinska tekma med Jesenicami in Olimpijo, zmagali so Jeseničani z 9:4.

Naj ob koncu opozorimo ljubitelje hokeja, da bo v soboto, 23. oktobra moštvo Kranjske gore v petem kolu gostovalo v Ljubljani, kjer se bo pomerilo z Olimpijo. Partizan in Jesenice sta tekmo že odigrala, Medveščak pa bo v petem kolu prost. D.

Kegljanje na ledu

NOVO VODSTVO KLUBA KEGLJAČEV NA LEDU

V četrtek, 7. oktobra so se člani kluba kegljačev na ledu sestali v sejni dvorani SD Jesenice na 16. rednem občnem zboru, oziroma letni konferenci svojega kluba.

Ob dokaj zadovoljivi udeležbi članstva je konferenca potekala po običajnem dnevnem redu, in sicer: poročila predsednika, tehničnega vodje in blagajnika. V poročilih so objektivno ocenili delo v preteklem mandatnem obdobju, ob sklepu konference pa so izvolili novo vodstvo kluba. Na predlog dosedanjega odbora kluba kegljačev na ledu je na občnem zboru izvoljena kandidacijska komisija predlagala novo vodstvo, oziroma nov upravni odbor. Za predsednika je bil izvoljen dosednji vodja tehničnega odbora Alojz Babnik. Tako zapuška klubsko vodstvo Edo Cenček, ki je predsedoval polnih 18 let, to je, vse od leta 1958. Funkcijo tehničnega vodja kluba bo v novem odboru opravljal Jože Klinar, tajnik bo Edo Drobničar, blagajnik pa Vinko Lužovec. Tudi v ostalih funkcijah novega klubskega vod-

stva je prišlo do nekaterih sprememb.

V dokaj razgibani razpravi so ocenili dosedanje klubsko delo, njegove uspehe in prav tako neuspehe ter vso klubsko problematiko. V razpravi je bila izrečena dokaj objektivna kritika na račun nezadostne aktivnosti zveze za kegljanje na ledu Slovenije, katere dosedanja nedelavnost otežkoča planirano in tekoče delo vseh klubov in sekcij, ki jih zveza združuje.

V zaključni razpravi je konferenca sprejela nekaj smernic kot napotilo za delo in akcije novega vodstva, še posebej za krepitev samoupravnih odnosov in doseganje množičnosti v tej športni panogi.

Nedvomno čaka novo vodstvo kluba obsežno in odgovorno delo, tako pri razvijanju samoupravnih odnosov, kakor tudi pri tehničnem usposabljanju tekmovalcev. Novega odbora kluba kegljačev na ledu želimo veliko uspehov pri delu. C. E.

Rokomet

ZA LAS OB ZMAGO

Rokometaši Jesenic so v soboto, 16. oktobra, igrali v Kranjski gori, kjer so se v deževnem in hladnem vremenu pomerili z domačim moštvom.

Srečanja med Jesenicami in Kranjskogorci so bila vedno zelo napeta, borbeno, zmagovalec pa je bil znan šele v zadnjih minutah. Tako je bilo tudi tokrat. Jeseničani so povedli z 2:0, nakar so domačini izenačili in povedli s 4:2. Jeseničani pa niso popustili, iskali so praznino v domači obrambi in tako uspeli izenačiti na 4:4. S tem rezultatom se je končal tudi prvi polčas.

Drugi polčas se je začel za rokometeše Jesenic zelo dobro. Povedli so z 8:4, vendar so misleč, da je s tem tekma že dobljena, zapravili nekaj žog s slabo izvedenimi protinapadi. Domači igralci so to izkoristili in v sredini polčasa izenačili na 9:9. V drugem delu sta se obe ekipi borili za zmago. V tej izenačeni borbi so imeli več sreče domači igralci, ki so si le za las priborili dve točki z rezultatom 12:11.

Jesenški rokometeši so tokrat zapravili veliko priložnost, saj bi lahko z malo več zbranostjo in športne sreče premagali dobro ekipo Kranjske gore. Igra je potekala zelo počasi, predvsem zaradi spolzke žoge. Razpoložena sta bila tudi dva vratarja, zato je poleg drugega tudi nizek rezultat. V taki igri so odločale majhne napake v katerikoli obrambi, pa tudi nasprotnika se že dobro poznata, tako da so bili najboljši dobro čuvani.

Za Jesenice so igrali: Boldižar, Adžić 2, Pogačnik 3, Prešeren 4, Močnik 1, Šporar, Varl, Korenč, Šubic 1 in Brejc.

Za Kranjsko goro pa so igrali Lavtizar, Sluga M. 1, Grohar 3, Košir M. 2, Miklič 4, Pečar M. 2, Košir J., Pečar M., Košir B., Modrič M. in Klobutar.

Izključitve: Jesenice 2 minuti, Kranjska gora 6 minut; sedemmetrovke: Jesenice 2 (0), Kranjska gora 3 (2); sodila sta poprečno Jeruc (Duple) in Žun (Kranj).

Jesenški rokometeši bodo v naslednjem kolu spet gostovali. Tokrat potujejo na Golnik, k ekipi Storžiča. Tekma bo v soboto, 23. oktobra, ob 19. uri. -tek

Košarka

JESENICE : KLADIVAR (mladinke) 52:57 (26:26)

Jesenške mladinke, ki so nastopale v gorenjski košarkarski ligi, so v nedeljo, 17. oktobra odigrale odločilno srečanje za prvo mesto. Jeseničanke so namreč zbrale enako število točk kot Kladivar iz Zirov.

Tekma je bila odigrana na nevtralnem terenu - na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju. Kljub temu, da so naše mladinke osvojile drugo mesto, so se uvrstile na slovensko mladinsko prvenstvo, čeprav so zaostale dve točki za prvovršeno ekipo Kladivarja. W.

Triglav, predno ga je pobelil prvi sneg

PREBUJENA DEJAVNOST ŠŠD NA OSNOVNI ŠOLI PREŽIHOV VORANC

Tudi letos je že nekaj tednov po pričetku šolskega leta 1976/77 pričela delovati organizacija šolskega športnega društva (ŠŠD) osnovne šole Prežihov Voranc. Vodstvo ŠŠD je takoj organiziralo medrazredna tekmovanja v rokometu (rezultati so objavljeni na koncu sestavka). Proti koncu meseca oktobra pa bo jesenski kros, ki ga šola že vrsto let prireja na Poljanah. Tam tečemo fantje na progi, dolgi okoli 900 m in dekleta na progi, dolgi okoli 700 m. Nekaj najboljših tekačev in tekačice izberejo za občinski kros. V tej panogi ima šola do sedaj kar precej uspeha.

Zaživela je tudi košarkarska dejavnost. Pričeli so se že treningi,

ki jih že vrsto let uspešno vodi naš telovadni učitelj tovariš Rakovec. Novo šolsko leto je prineslo tudi nekaj novosti. Po starem sistemu tekmovanja so šolske ekipe odigrale med seboj po dve tekmi, in sicer eno na domačem in eno na nasprotnikovem igrišču. Sedaj pa bodo šolske ekipe med seboj odigrale po štiri tekme in to dve na svojem in dve na tujem terenu.

Rezultati medrazrednih tekmovanj v rokometu:

UČENKE:

Šesti razredi: 6a : 6b - 2:3, 6a : 6c - 4:3, 6b : 6c - 4:2.

Najboljši strelki sta bili Belkisa Kontarevič s šestimi zadetki in Karla Gasser s štirimi.

Sedmi razredi: 7a : 7b - 1:4, 7a : 7c - 3:3, 7b : 7c - 2:2.

Najboljši strelki v ekipah sedmih razredov sta bili Zlata Mlakar s tremi in Merima Muharemovič z dvema goloma.

Osmi razredi: 8a : 8b - 5:4, 8a : 8c - 1:3, 8b : 8c 2:8.

Najboljša strelka je bila Asmira Crnović, ki je dosegla osem zadetkov.

UČENCI:

Šesti razredi: 6a : 6b - 5:5, 6a : 6c - 2:2, 6b : 6c - 0:2.

Najboljša strelca sta bila Tomaž Novak in Sadik Čatak s po tremi zadetki.

Osmi razredi: 8a : 8b - 9:6, 8a : 8c - 6:5, 8b : 8c - 5:7.

Največ golov sta dosegla Sead Raković in Zorman Samardžija, in sicer vsak po osem.

Uroš Župančič - 8c

Namizni tenis

USPEHI MLADIH

Namiznoteniška sezona je v polnem razmahu, tekmovanja v gorenjski regiji se vrstijo drugo za drugim. Tako je bil preteklo soboto v Kranju prvi pozivni turnir desetorice najboljših mladincev in mladink Gorenjske. Z Jesenic sta se med mladinci tega turnirja udeležila Slavko Legat in Matjaž Korbar. Tokrat sta bila oba naša igralca dobro pripravljena, saj je Legat prepričljivo zmagal brez poraza, medtem ko je Matjaž Korbar zasedel zelo dobro tretje mesto.

Med mladinkami, ki jih je bilo deset, pa je prvo mesto zasedla prav tako igralka z Jesenic, Milana Štrumbelj, ki je svoje nasprotnice premagovala eno za drugo in turnir zaključila brez poraza. Tokrat so predstavniki iz naše občine pokazali dobro igro, tako da lahko pričakujemo v letošnji sezoni še dosti dobrih rezultatov.

Prav tako kot mladinci pa se dokaj vestno pripravljata za novo sezono obe naši moški ekipi Jesenice

in Murova, ki bosta v letošnjem spremenjenem sistemu nastopali v isti ligi, imenovani gorenjska namiznoteniška liga. Igralci Murove so v pripravljalnem obdobju odigrali dve prijateljski tekmi z ekipo Lesc in so obakrat zmagali, prvič 9:0, drugič pa s 7:2. Kljub temu, da po teh dveh tekmah ne moremo ocenjevati forme, pa lahko rečemo, da so igralci z Murove za novo sezono dokaj solidno pripravljeni, in lahko upamo, da bodo med samim tekmovanjem to formo tudi potrdili z dobrimi igrami.

Ekipa Jesenic, ki bo v letošnji sezoni nastopila v postavi: Vidmar, Buh, Legat in Korbar, se je resno pripravljala, zato jih imamo lahko za resne kandidate za naslov prvaka gorenjske regije. Tekmovanje v gorenjski ligi se bo pričelo 21. oktobra, zato obema jeseniškima ekipama želimo veliko uspeha v novi tekmovalni sezoni.

r. f.

Šah

JESENICE : NOVO MESTO 4:6

V tretjem kolu prve slovenske šahovske lige so Jeseničani gostili moštvo Krke iz Novega mesta. Srečanje so nesrečno izgubili z rezultatom 4:6. V časovni stiski so igralcem Pavlinu, Krničarju in Krajniku padle zastavice v dobljenih pozicijah. Na prvi deski je Zorko z neugodnim nasprotnikom Penkom, ki ga doslej klub mnogim partijam še ni uspel premagati, remiziral. Na drugi, tretji in četrti deski pa so našim igralcem padle zastavice pri dobljenih pozicijah. Čuha je na peti deski naš najboljši igralec, saj je remiziral in ima z dvema točkama iz treh kol najboljši rezultat v moštvu med člani. Poljanšek, ki je debitiral v prvi jeseniški ekipi, je zabeležil zelo lepo zmago in s tem potrdil zaupanje tehničnega vodje.

Pongračeva je v težki poziciji remizirala, Marušičeva pa je po dveh zaporednih zmagah izgubila. Mladinec Zeleznik je naš najboljši igralec, saj je po petih urah igranja zanesljivo premagal svojega nasprotnika in ima iz treh kol 2,5 točke. Mladi Rodman pa je uspel na drugi mladinski deski remizirati.

Jeseničani so s tem porazom padli s tretjega na šesto mesto in svojo pozicijo na tabeli močno pokvarili. V četrtem kolu 7. novembra Jeseničani igrajo s tradicionalno neugodnim nasprotnikom ekipo Lesc v Lescah, ki so med favoriti za prvo mesto.

REZULTATI: Zorko : Penko remi, Pavlin : Sitar 0:1, Krničar : Škerlj 0:1, Krajnik : Istenič 0:1, Čuha : Pucelj remi, Poljanšek : Krmelj 1:0, Pongrac : Peterle remi, Marušič : Istenič 0:1, Zeleznik : Golobič 1:0, Rodman : Škerelj remi. JM